

AUTORISOVANÝ PŘEKLAD

F.T.
MARINETTI
OSVOBOZENÁ
SLOVA

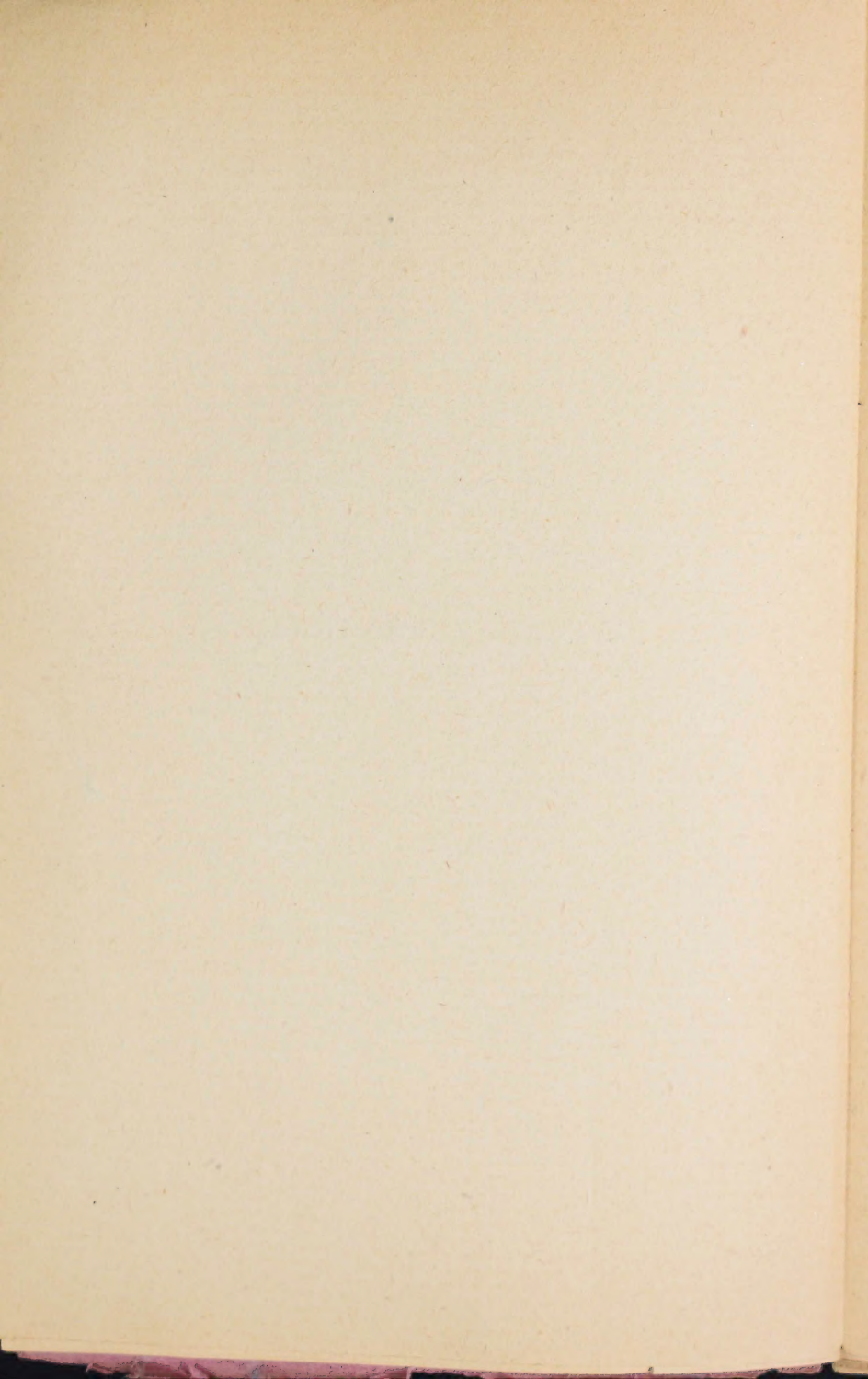
Nakladatelé Petr a Tordý v Praze

MaR

D
A T O M
T

Tp4002

Osvobozená slova.



F. T. Marinetti

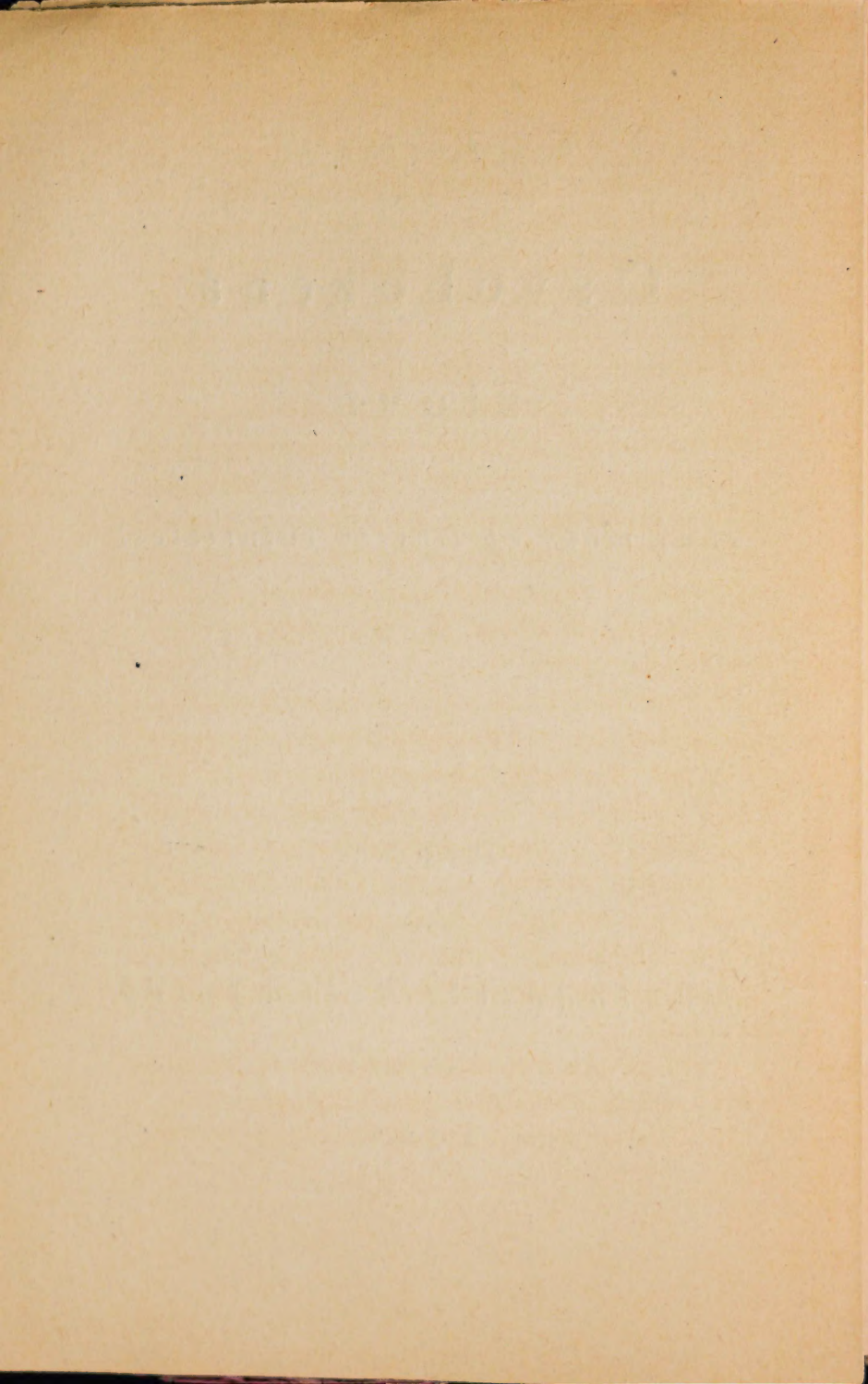
O s v o b o z e n á
s l o v a

(Les mots en liberté futuristes)

P r a h a

N a k l a d a t e l é P e t r a T u r d ý

1 9 2 2



Futurismus, spatřiv před jedenácti léty v Miláně světlo života, působil na celý svět nespočetnými výstavami, přednáškami a koncerty a byl i pramenem mnoha odlišných futurismů, vyvíjejících se dle podmínek a požadavků svého prostředí. Každé prostředí má svůj zvláštní paséism, brzdící a ničivý, který musí býti potřen. Futurismus byl pochopen ve všech evropských a amerických veleměstech a stal se všeobecným východiskem důležitých duševních revolucí. V Itálii byl dlouho podezírán a potírán reakcionářskými, klerikálními, zpátečnickými a moralistickými silami. A z této půtky vychází posílen a zocelen.

Futuristické hnutí vyvinulo hned z počátku uměleckou činnost a nepřímo mělo i vliv na politický život v Itálii; hlásalo výbojně, protiklerikální vlastenectví a tento osten namířený proti trojspolku připravoval naši válku proti Rakousku. Italský futurismus, prorok a hlasatel války, svobody a odvahy, zahájil před jedenácti léty v lyrickém divadle milánském svoji první uměleckou přednášku výkřikem: „Ať zhyne Rakousko!“

A od onoho dne tato slova stala se heslem všech našich bouřlivých shromáždění.

Italští futuristé jsou hrdi na to, že organisovali

15. září 1914 v Miláně první dva veřejné projevy proti Rakousku, ač tehdy ještě Itálie zachovávala úplnou neutralitu. A tyto dva projevy byly krvavé a našly ohlas: osm rakouských praporů bylo futuristy za vzpoury spáleno — odpykali tento čin v žaláři San Vittore.

Futuristé vždy první v ulicích italských bouřlivě žádali vyhlášení války Rakousku a také byli první ve válce; mnoho jich padlo a bylo zraněno, mnozí byli vyznamenáni.

Futuristé založili za války futuristickou politickou stranu, jejímž časopisem byla „Roma futurista.“ Po velkém našem vítězství u Vittoria Veneto byla utvořena futuristická politická družstva se sídlem v Miláně, Římě, Florencii, Ferraře, Tarante, Pérouse, atd.

Italský futurismus jest duší nové generace, která bojovala proti rakousko-uherskému panství, jež vítězně potřela.

Umělecké futuristické hnutí, zpomalilo vlivem okolností za války svůj vývoj, dnes však nabývá opět svoji obnovovací a podněcovací hybnost.

Za naší velké, vítězné války futurističtí básníci, bojující v prvních liniích získali pobytem v zákopech a nemocnicích nové dojmy a s úsilím se vrhli na úplné obrození lyrismu, který dnes přešel od volného verše k osvobozeným slovům.

Vítězství osvobozených slov v Italii jest dnes již skutkem a počíná i nabývatí půdy v intelektuálních prostředích celého světa, která podléhají téměř všechna vlivu futurismu.

Máme dnes v Italii asi sto velmi zajímavých básníků, kteří píší osvobozenými slovy.

Osvobozená slova jsou zcela svobodným výrazem vesmíru, zbaveného mluvnických a slovesných pravidel, novým názorem a citem pro věci, měřítkem všehomíra, vyjádřeného součtem sil v pohybu. A tyto síly se kříží v našem spolucítícím a tvořícím já, které je výrazně zaznamenává všemi možnými prostředky.

Futurističtí básníci uvádějí v soulad barvy, hluky, hřmoty, zvuky, tvoří výrazná seskupení pomocí řeči a nářečí, aritmetických a geometrických formulí, neužívaných, znetvořených a vynalezených slov, hlasů a skřeků zvířat, hukotu motorů atd.

Umělecké vítězství osvobozených slov rozděljuje historii lidské poesie od Homera až do posledního lyrického šepotu země ostrým řezem.

Až dosud všichni lidé básnili jako Homer, zachovávající určitý postup děje a užívající ustáleného seznamu myšlenek, skutků, citů, pocitů a představ. A proto můžeme tvrditi, že není opravdového rozdílu mezi verši Homera a Gabriela d'Annunzio, nebo Verhaerena.

Futurističtí básníci se pak liší od Homera přesností podání, neb se nespokojují s logickým postupem děje, nýbrž tvoří úplný, hybný a simultánní výraz vesmíru.

Zrušení syntaxu.

Bylo to v aeroplanu, kdy sedě na benzinové nádržce a břicho máje zahříváno hlavou letce, jsem z nenadání pocítil směšnou malichernost starého syntaxu, zděděného po Homerovi. Zmocnila se mne šílená chtivost vyprostiti slova ze žaláře latinských period. Tyto mají přirozeně jako všichni hlupáci prozíravou hlavu, břicho, dvě nohy a dvě plochá chodidla, ale nikdy nebudou mít křídla. Mohou chodit, snad i několik okamžiků běžet ale brzo se zastaví, sotva popadajíce dech...

Hle, co mně řekla vrčící vrtule za letu nad milánskými obrovitými komíny ve výši dvou set metrů!...

1. Skladba musí býti zrušena a podstatná jména buďtež náhodně dle svého vzniku umístěna.

2. Sloveso budiž užíváno jen v infinitivu (neurčitěm způsobu), aby se pružně přimklo k podstatnému jménu a nepodřazovalo je spisovatelovu „já“, které pozoruje nebo si představuje. Jen sloveso v neurčitěm způsobu může vystihnouti smysl soustavnosti života a pružnost názoru, který jej proniká.

3. Přídavné jméno musí býti odstraněno,

aby obnažené podstatné jméno zachovalo svoji význačnou barvitost. Protože přídavné jméno vždy v sobě chová jakési odstínění, nemůže se snést s naším dynamickým viděním, neboť předpokládá zaražení neb rozjímání.

4. Příslovce musí býti odstraněno, neboť jsou zastaralou sponkou, která drží slova pohromadě jest příčinou nudné jednotnosti tonu věty.

5. Každé podstatné jméno měž svého dvojence, to jest má býti beze spojky následováno jiným podstatným jménem, s kterým jest analogicky spojeno. Příklady: muž — torpédo, žena — rajda, místo — nálevka, dveře — kohout.

Vzduchoplavecká rychlost zmnohonásobila naši znalost světa, a analogické chápání se stává člověku stále více a více přirozenějším. Slova, jako, tak jako, podobně, asi tak, atd. musí býti samozřejmě potřena. Předmět budiž přímo stmelen s představou, kterou vyvolává, představa budiž zkráceně vyjádřena jediným význačným slovem.

6. Zrušení interpunkce.

Když přídavná jména, příslovce a spojky jsou odstraněny, i interpunkce se přirozeně stává zbytečnou, neboť v rozmanitém sledu slohu, který sám sebe tvoří, průtahy způsobené čárkami a tečkami jsou absurdní. K sesílení některých po-

hybů a naznačení směru, budťež použity mathematické a hudební značky $\times + : - = > <$

7. Spisovatelé až doposud se vyhýbali bezprostřední analogii. Ku příkladu přirovnávali zvíře ke člověku nebo k jinému zvířeti, což se téměř podobá fotografii. Přirovnávali dejme tomu foxteriera k malému plnokrevnému koníčku. Jiní pokročilejší mohli věřícího foxteriera přirovnati k malému Morseovu přístroji. Já ho přirovnávám k vařící vodě. Jest možné **neomezené stupňování analogií širších a širších**, hlubokých a přesto velmi vzdálených vztahů.

Analogie jest nesmírnou láskou, která spojuje vzdálené věci, na pohled se různící a nepřátelské. Jen pomocí těchto všeobjímajících analogií náš orchestrální, mnohobarevný, mnohohozvuký a mnohobarvý sloh může obsáhnouti život hmoty.

Když jsem přirovnával ve své „Bitvě u Tripolisu“ bajonety ježatý zákop k orchestru a mitrailleusu k prokleté ženě, vědomě jsem pojmul velký díl vesmíru do krátké epizody africké bitvy. Představy nejsou květy, které úzkostlivě vyhledáváme a trháme, jak říkal Voltaire. Ony právě tvoří krev poesie. Poesie má býti nepřetržitou řadou nových představ, bez nich pak trpí chudokrevností a bledničkou. Čím rozsáhlejší vztahy obsahují představy, tím déle podrží

svoji ohromující sílu. Říká se, že čtenář má býti předem na údiv připraven. Ach! Poohlédněme se raději na osudné hlodání času, který neničí jenom výrazovou platnost veleděl ale i jejich ohromující sílu. Což nezdají se naším až příliš nadšeným uším Beethoven a Wagner otřelými? Z řeči musí býti odstraněny všechny všední, opotřebované představy — a bezbarvé metafory, čili prostě řečeno téměř vše.

8. Neexistují kategorie představ, vznešených či sprostých, nízkých či povýšených, výstředních či přirozených. Náзор, který je proniká, nedává žádné přednost ani není stranický. Analogický sloh jest neobmezeným pánem vši hmoty: jejího rozměrného života.

9. Bezprostředně za sebou následující pohyb nějakého předmětu, musí se vyjádřiti **řetězem analogií**, který onen pohyb vyvolává; stačí ovšem opět jediné, význačné, přiléhající slovo.

Uvádím příklad řetězu analogií, ještě maskovaného a zatíženého tradicionelní skladbou.

Ale ano, malá mitrailleuso, jste rozkošnou, pochmurnou, božskou ženou, jež drží opratě sta neviditelných koní, kteří se vzpínají a rudnou netrpělivostí..... Za chvíli půjdete polem smrti k smutečnímu chocholu či k vítězství! Snad zlobíte se na madrigaly plné něhy a barvitosti. Nuž vyberte si paní! Zdá se mi též, že

podobáte se tribunovi mocně gestikulujícímu, jehož výmluvná a neúnavná řeč až k srdci do-
jímá kruh posluchačů. Jste též ocelovým vál-
cem, elektrickou věží a čím ještě?..... ohrom-
ným kyslíkovým spájedlem, jež opaluje, ciseluje
a ponenáhlu rozrušuje kovové hroty posledních
hvězd („Bitva u Tripolisu“).

V jistých případech bude nutno spojití před-
stavy vždy dvě a dvě.

Abychom mohli uchopiti a vystihnouti vše, i
nejprchavější a nezachytitelné záchvěvy hmoty,
musíme utvořiti **těsné shluky představ neb a-
nalogií**, které pak vrhneme do tajuplného moře
úkazů. Nehledě k tradicionelní formě, tato věta
z mého románu „Mafarka, futurista“ jest těs-
ným shlukem představ.

„Všechna hlodavá sladkost jeho mládí stou-
pala mu z hrdla, jako se vznášejí ze školních
dvorců výkřiky dětí k uším učitelů, opřených
o zábradlí teras, z nichž lze spatřiti lodice prcha-
jící na širé moře.“

A ještě tři jiné těsné shluky představ:

„Kol studnic u Bumeliany, pod košatými oli-
vami, tři velbloudi, pohodlně se válející v písku,
radostně chlemtali jako staré okapové roury,
mísíce svoje chlemtání s beuf — teuf parní pum-
py, která přivádí vodu do města.“

„Futuristické sykoty a dissonance v hlubo-

kém orchestru zákopů, v děrách plných záhybů a zvukných sklepích, za kmítání bodáků, houslových to smyčců, které rudý proutek onoho, jenž velí ulehnutí, rozpaluje nadšením.“

„To jest on, jenž nesmírným gestem shromažďuje roztroubené flétny ptáků ve stromoví a lkavé harfy hmyzu, praskání větví, skřípění kamenů... To jest on, jenž zaráží rachot polní kuchyně a třeskot pušek a nechává hlasitě zpívat i za ztlumeného doprovodu orchestru hvězdy v zlatém šatě, stojící s rozepjatou náručí na nebeské rampě. A hle, i dáma objeví se na divadle: vskutku poušť obnažuje hluboce své nezměrné hrdlo, rozryté mátožnými čarami, potřenými rudou šminkou, poseté mizivými klenoty marnotratné noci.“ (Bitva u Tripolisu.)

10. A protože veškerý pořádek byl osudně stvořen opatrnickou inteligencí, jest nutno seskupiti představy tak, **že je řadíme v největším neladu.**

11. V písemnictví musí býti zrušeno „já“, totiž veškerá psychologie. Člověk se úplně zkazil knihovnamí a sbírkami v museích, které jsou podrobeny hrozivé logice a moudrosti a nejeví již pro nic zájmu. Tedy můžeme jej v písemnictví pominouti a nahraditi jej hmotou, jejíž podstatu musíme proniknouti názorem, což fysici a chemici nikdy nedokáží.

Pozorovati svobodně předměty, jich choutky, pohnutky, dech, citlivost a pudy kovů, kamenů a dřeva atd. Nahradme již vyčerpanou psychologii člověka **lyrickým proniknutím hmoty**.

Chraňte se propůjčiti hmotě lidské city, ale snažte se spíše vytušiti její různá pravidla, jimiž se řídí, síly jimiž se rozpíná a stahuje, jimiž se shlukuje, drží při sobě neb odpuzuje, víření jejich elektronů i hromadné pochody molekul. Není nutno líčiti dramata zlidštěné hmoty. Zajímá nás sama o sobě pevnost ocelové desky, totiž nepochopitelná a nelidská soudržnost molekul a elektronů, které se ku příkladu protíví vniknutí střely. Žhavost kusu železa neb dřeva jest pro nás zajisté vášnivější než úsměv, či slzy ženy.

Chceme v písemnictví vyličiti život motoru, tohoto nového pudového zvířete, jehož povšechný pud seznáme až se seznámíme s pudy jednotlivých sil, které jej skládají.

Snad není nic zajímavějšího pro básníka - futuristu nad pohyb klávesnice mechanického klavíru. Kinematograf nám předvádí tanec předmětu, jenž se rozděluje a opět skládá bez lidského přispění. Předvede nám pozpátku skok potápeče, jehož nohy vystupují z moře a prudce se vymrští na skákací prkno. Předvede nám člověka, běžícího rychlostí dvouset kilometrů za

hodinu. Tolik pohybů hmoty jež se vymykají zákonům inteligence a vycházejí z význačnější podstaty.

Mimo to musíme **vystihnouti tíži (možnost letu) a vůni (možnost rozptýlení) předmětů**, na což až doposud v písemnictví nebylo dbáno. Ku příkladu snažme se vystihnouti shluk vůní, které pes čije. Poslouchejme motory a napodobme jich řeč!

Na hmotu vždy bylo nazíráno oním roztržitým a chladným „já“, které se stará příliš o sebe a jest zaplaveno mudráckými předsudky a přílišným lpěním na člověku.

Člověk se snaží svou mladistvou radostí či stárnoucí bolestí pošpinit hmotu, která není ani mladá ani stará, ale ku podivu jest schopna stálého vzmachu, vášně, pohybu a rozptýlení. Hmota není ani smutná ani radostná. Podstatou její jest odvaha, vůle a absolutní síla. Vzdá se celá básníku, který ji pochopí, který se dovede zbaviti tradicionelní, těžké, omezené skladby, jež nemajíc rukou a křídel připoutána jest k zemi — protože jest jenom inteligentní. Pouze básník, jenž nedbá skladby a užívá nespoutaných slov může proniknouti podstatu hmoty a zdolati nepřátelství jež ji od nás dělí.

Latinská perioda, jež až doposud byla náročným heslem, jímž přepjatá a krátkozraká inte-

ligence se namáhala zkrotit mnohotvarý a tajemný život hmoty. A přece latinská perioda přišla na svět již mrtvá.

Hluboké názory na život, kladené slovo za slovem, dle jejich náhodného zrodu nám týčí hlavní rysy **názorné fysikologie hmoty**. Vyba-
vila se v mé mysli při jízdě aeroplánem. Pohlí-
žeje na předměty z nového hlediska ne již ze
předu ani ze zadu, ale shora, totiž zkráceně,
mohl jsem přelámati stará logická pouta a pra-
vidla antického názoru.

Futurističtí básníci, kteří jste mne milovali
a až sem následovali, vy všichni byli jste jako
já nadšenými tvořiteli představ a analogií. Ale
vaše těsné shluky metafor jsou na neštěstí pří-
liš obtěžkány slovem logiky. Učiňte je vzduš-
nějšími, aby vaše zveličené gesto je mohlo vrh-
nouti daleko, aby se snesli na širší oceán.

Stvoříme spolu, ještě něco, co nazývám **vol-
nou obrazotvorností**. Jednoho dne dospějeme
k vyššímu umění; odvážíme se vynechati pr-
votní významy analogií a ponecháme jen sled
druhotných. Snad nám potom nebude rozu-
měno. Vždyť není zapotřebí aby nám bylo roz-
uměno. Obešli jsme se bez porozumění veřej-
nosti, když jsme vyjadřovali zlomky futuristické
citlivosti pomocí tradicionelní skladby.

Skladba jest druhem abstraktních cifer, jímž

básníci poučovali davy o barevném, hudebním, plastickém a architekturním stavu vesmíru. Skladba jest jakýmsi jednotvárným tlumočnickem a průvodčím. A tento prostředník musí býti odstraněn, aby písemnictví přímo vstoupilo do vesmíru a stalo se jeho částí.

Jest nepopíratelné, že moje dílo se liší od všech ostatních svou ohromující analogickou silou. Jeho podivuhodné bohatství obrazů vyrovnává téměř nedostatek logické interpunkce, již jsem naposled použil o prvním futuristickém manifestu, jenž byl synthesou sta zaprážených koní, vržených vpřed nejšílenější, na zemi myslitelnou rychlostí.

K čemu ještě jest zapotřebí čtyř zoufalých kol, jež nás nudí, můžeme-li se okamžitě odpoutati od země? Vysvobození slov, smělá křídla obrazotvornosti, analogická synthesesa země objatá jediným pohledem, shrnutá v několik význačných slov.

Volají na nás: „To nebude ale krásné! Nebude již oné slovní symphonie, onoho harmonického kolotání a uklidňujícího rytmu.“ Dobře. Tím lépe! Využijeme všechny hrubé hluky, výrazné křiky násilného života, jenž nás obklopuje.

Podporujme tvrdošijně „ošklivost“ v literatuře a zbavme se obřadnosti. A prosím, naslouchejte-li mně, netvařte se jako velekněží. Každý

den musíme plivati na *Oltář Umění*. Vstupujeme do bezmezné říše volného názoru. Po volném verši přicházejí na řadu osvobozená slova.

Neexistuje nic absolutního, ani systematického. Duch trpí mocnými nárazy a kalnými proudy. Častokráte se zastaví, by hloubal, či rozebíral. Není možno obnoviti rázem jeho citlivost. Mrtvé buňky jsou smíseny se živými. Umění značí potřebu, nutnost sebezničení, seberozptýlení; jest kropicí konví heroismu, jenž zaplavuje celý svět. Nezapomínejte, že právě tak jako krev nemůže býti bez mikrobů tak i umění potřebuje rozšíření našich smyslů daleko z běla do nekončného prostoru a času.

Futurističtí básníci! Učil jsem vás nenáviděti knihovny a musea. Tím jsem ve vás připravoval **nenávisť k inteligenci**, probouzeje ve vás božský názor, charakteristický to dar latinských ras.

Názorem zlomíme zdánlivě nesmířitelná nepřátelství, jež odděluje naše lidské maso od kovu motorů. Po vládě živočichů počíná vláda mechanismu! Poznáním a přátelením se s hmotou, již nemohli učenci poznati jinak leč fysickochemickými pokusy, připravujeme stvoření **mechanického člověka s nahraditelnými součástmi**. Zbavíme jej představy smrti, jež jest posledním mezníkem logické inteligence.

V Miláně 11. května 1912.

Odpověď na námitky evropského tisku.

Opovrhuji nespočetnými lžemi a ironiemi a odpovídám pouze na pochybovačné otázky a důležité námitky, vyskytnuvší se v evropském tisku proti mému technickému manifestu futuristické literatury.

1. Ti, kteří pochopili co míním *nenávistí intelligence*, snažili se o tom dokázatí vliv Bergsonovy filosofie. Zajisté nevědí, že moje první epická báseň z r. 1902 „*Dobyti hvězd*“ nesla na první stránce na místě motto tyto Dantovy verše:

„*O insensata cura de' mortali
Quanto son difettivi sillogismi
Quei che ti fanno in basso batter l'ali.*“
(*Ráj*, Zpěv XI.)

a tuto myšlenku Edgara Poe:

„... básnický duch — tato nejvyšší schopnost, my chápeme to nyní — neboť nejdůležitější pravdy nemohly nám býti odhaleny leč Analogií, jejíž výmluvnost, družka obrazotvornosti neříká nic slabému a opuštěnému rozumu.

(Edgar Poe, rozmluva mezi Monosem a Unou.)

Již dávno před Bergsonem, tito dva tvořiví geniové shodovali se s mým duchem, hlásajíce svoje pohrdání a nenávist vůči plazící se, chabé a osamělé inteligenci, a přiznávajíce veškerá práva názorné a předvídající obrazotvornosti.

2. Když mluvím o názoru a inteligenci nechci říci, že tyto dvě schopnosti jsou přísně a přesně od sebe odděleny. Každý tvořivý duch mohl během tvorby seznati, že názorné zjevy se mí-sily se zjevy logické inteligence. Následkem toho jest velmi nesnadno určití okamžik, kdy přestává samovolná inspirace a počíná jasná vůle. Tato často znenadání jest pramenem inspirace, často ji provází. Po několika hodinách pilné a namahavé práce tvořící duch se zbaví všech tížících překážek a stane se jaksi kořistí současného pojetí a výkonu. Zdá se, že pišící ruka se odpoutává od těla a prodlužuje se libovolně, vzdalujíc se od mozku, kterýžto též zbaven těla, stává se vzdušným a z velké výšky s ohromující průzračností hledí na neočekávané věty, jež vycházejí z pera.

Zda onen vládnoucí mozek trpně přihlíží, či snad řídí sám záchvěvy fantasmie jež vedou ruku? Není možno se o tom přesvědčiti. V oněch okamžicích jsem, s fyziologického hlediska vzato, necítil nic jiného, leč pocit prázdnoty v žaludku.

Pod pojmem „názor“ míním intuitivní ne-

úmýslný stav myšlení; téměř úplně vědomý a ozbrojený vůlí.

3. Ideální básnictví o němž sním, představuji si jako nepřetržitý sled podružných výrazů analogií, ovšem nikterak nemajících co činiti s alegorií. Neboť alegorie jest sledem podružných výrazů analogií, navzájem logicky spojených. Alegorie jest též často podružným, vyvinutým a přesně popsáným výrazem analogie.

Naproti tomu já chci tvořiti nelogické sledy, které nemají vysvětlovati, nýbrž podávati názor, sledy podružných výrazů mnoha analogií, jež navzájem nejsou spojeny, ba často jsou i protikladné.

4. Všichni nadaní stylisté mohli snadno seznati, že příslovce není jen slovem, jež odstínuje sloveso, přídavné jméno, či jiné příslovce, ale že jest též hudební sponou, jež spojuje různé členy věty.

5. Pokládám za nutné odstraniti přídavné jméno a příslovce, neboť jsou pomalovanými guirlandami, odstíněnými draperiemi, podstavci, zábradlími a opěrami staré tradicionelní periody. Vyumělkovaným použitím přídavného jména a příslovce lze dosáhnouti melodického a jednotvárného kolotání věty, její tázací vzduť i její spád, podobající se stupňovanému nárazu vlny na pobřeží. Vždy stejně dojata, duše zadrží

svůj vzdech, zachvěje se, trpně se nechá uklidnit a zhluboka vydechne, když příboj slov do-
padne, provázen interpunkcí, jako valíci se
oblázky a konečnou ozvěnou.

Přídavné jméno a příslovce mají trojí význam, vysvětlovací, dekorativní a hudební, jehož hodnotou se řídí chod podstatného jména; vážný či veselý, pomalý či rychlý, podle toho jaké místo podstatné jméno ve větě zaujímá. To jsou opěrné hole a berličky podstatného jména. Jejich délka a váha řídí krok slohu, který vždy jest pod dozorem, a nedovoluje, aby obrazotvornost rozepjala svá křídla.

Ku příkladu větou: „Mladá a krásná žena kráčí rychle po mramorových dlaždicích“ tradiční duch vysvětluje, že ona žena jest mladá a krásná, ačkoliv názor nám předvádí stručně jen krásu pohybu. Dále tradiční duch nám oznamuje, že žena kráčí. A pak vysvětluje, že kráčí rychle, a konečně, že kráčí po mramorových dlaždicích.

Tento čistě vysvětlovací postup, předpokládající úplnou nevědomost, odporující předem již všem arabeskám, klikatinám a nárazům myšlenky není oprávněn dále existovati. Jest téměř úplně jisto, že nejsme na mylné cestě, budeme-li činiti pravý opak.

Nelze popříti, že odstraněním přídavného jmé-

na a příslovce podstatné jméno nabude opět své úplné, význačné a typické platnosti.

Již ode dávna úplně důvěřuji svému odporu, jež cítím při pohledu na podstatné jméno, jež kráčí ku předu, následováno svým přídavným jménem, jako vlečkou nebo psíkem. Často toto jest ještě drženo elegantním příslovcem na šňůrce. Často podstatné jméno má jedno přídavné jméno vpředu a jedno příslovce vzadu jako dva návěštní lístky. Nesnesitelná podívaná.

6. Proto miluji abstraktní stručnost matematických značek, které, obsahující celý výklad, bez nepotřebných doplňků, udávají mnohost (kvantitu); pomocí jich jest možno se vyhnouti nebezpečné vášni plýtvání časem ve všech částech věty, přesnému pilování a šperkování, což se podobá liknavé práci cídiče bot.

7. Slova zbavená interpunkce budou svým významem zasahovati do sebe, jejich rozličný magnetism se skříží, řídě se nepřerušným dynamismem myšlenky. Prázdné místo, delší či kratší naznačí čtenáři delší či kratší oddechnutí neb prodlení názoru. Velká písmena označí čtenáři podstatná jména, která slučují řídící analogii.

8. Zrušení tradicionelní věty a odstranění přídavného jména, příslovce a interpunkce způsobí nutně pád proslavené harmonie slohu, takže

futuristický básník bude moci použítí všech napodobení přírodních zvuků : i těch nejodpornějších, které vyjadřují nespočetné hluky pohybující se hmoty.

Futuristická vnímavost a volná obrazotvornost.

Futuristická vnímavost.

Můj „Technický manifest futuristického písemnictví“ (11. května 1912), v němž jsem po řadě vyložil své tři objevy: *synthetický lyrismus*, *volnou obrazotvornost a osvobozená slova*, týče se pouze básnické inspirace. Filosofie, vědy, politika a novinářství musí ještě používat syntaxu a interpunkce. I já sám jsem nucen všeho toho používat, bych vám mohl vyložit své mínění.

Úkolem futurismu jest úplné obnovení lidské vnímavosti pomocí velkých vědeckých objevů. Téměř všichni ti, kteří dnes používají telegrafu, telefonu, gramofonu, vlaku, kola, motorky, automobilu, parníku, vzducholodi, aeroplanu, kinematografu, novin (synthesy to dne celého světa) si neuvědomují, že všechny tyto objevy mají na náš duch rozhodný vliv.

Vlak dovoluje každému obyvateli venkovského městečka, aby z rána opustil své malé mrtvé hnízdo, na jehož opuštěném náměstí slunce, prach i vítr se nudně baví a večer se procházel hlavním městem naplněným gesty, světly a výkřiky. Obyvatel alpské vesničky může pomocí

novin, za něž zaplatí pouze několik haléřů, hořečně sledovatí revoluci v Číně, boj londýnských či new-yorských sufražetek, dočte se o doktoru Carrelovi, o hrdinných saních polárních badatelů. Usedlý občanek může si dopřátí opájivou rozkoš pocitu nebezpečí, sedě před plátnem kina a dívaje se na lov šelem v Kongu. Může obdivovatí japonské atlety, černocho-boxery, americké žongléry s jich nevyčerpatelnými triky, elegantní Pařížanky a to vše za jeden frank. A když si večer ulehne do své měšťácké postele, může se oblažovatí hlasem vzdáleného Carusa. A všechny tyto možnosti nevzbudí v zbytečných duších, které nemohou nic hlouběji proniknouti, ani tu nejmenší zvědavost; podobají se Arabům, kteří zcela lhostejně přihlíželi, jak aeroplány brázdily hladinu tripolského nebe. Naproti tomu pro vnímavého pozorovatele jsou tyto možnosti silami, jež odstiňují naši vnímavost, jsouce pramenem :

1. Urychlení života, který dnes téměř vždy ubíhá rychlým rytmem. Fysické, duševní, citové rovnováhy člověka, napjaté na laně rychlosti v magnetických, nesouhlasných polích. Mnohonásobného, současného uvědomění v témže jedinci.

2. Hrůzy před vším starým a známým. Lásky k novému a nepředvídanému.

3. Hrůzy před klidným životem. Lásky k nebezpečí. Schopnosti každodenního hrdinného činu.

4. Zrušení citů vyplývajících z vnějších pohnutek. Zvýšení platnosti jednotlivce, který chce *žít svůj život* dle výroku Bonnotova.

5. Zmnohonásobení a neomezeného vývoje lidských tužeb a přání.

6. Přesného poznání všeho toho, co na jedinci jest neuskutečnitelné a nepřístupné.

7. Téměř úplné rovnosti mezi mužem a ženou, a též rovnosti jejich sociálních práv.

8. Znehodnocení lásky (citu neb smilstva), jehož příčinou jest rostoucí svoboda ženy a snadnost erotických styků z ní vyplývajících. Znehodnocení lásky také má svou příčinu v přílišném přehánění ženského přepychu. Vyslovím se prostěji: dnes miluje žena více přepych než lásku. Muž téměř nemiluje ženu, jež jest zbavena své nádhery. Milenec ztratil již svoji hodnotu a láska též. Otázka tato jest příliš složitá, zde ji jen zhruba naznačuji.

9. Zmírnění vlastenectví, které se dnes stalo hrdinnou idealisací obchodní, průmyslové i umělecké solidarity toho kterého národa.

10. Odstínění názoru na válku, která se stala nutným a krvavým projevem síly toho kterého národa.

11. Vášně umění a idealisace v obchodních záležitostech. Nové finanční vnímavosti.

12. Zmnohonásobení člověka strojem. Nového mechanického smyslu. Úplného spojení pudu s výkonností motoru a zotročenými silami přírody.

13. Vášně v umění a idealisace ve sportu. Pojetí a lásky k rekordům.

14. Nové vnímavosti vlivem turistiky, zaoceánských parníků a velkých hotelů (každoroční synthesesy různých ras). Lásky k městu. Zrušení vzdáleností a smutných samot. Odstranění (*nedotknutelné!*) božskosti krajiny.

15. Nového smyslu světa, neb rychlost zmenšila zemi. Uvedu podrobnější výklad. Lidé časem si osvojili cítění domu neb bytu v němž bydlí, cítění zeměpisného pásu, cítění svého světa. Dnes však znají smysl světa. Nemusí znáti skutky svých předků, ale musí znáti vše, co činí jejich součastníci. Musí se stýkati se všemi národy světa a musí cítiti, že jsou středem, soudcem i hybnou silou všeho zbádaného i nezbadaného nekonečna. Z onoho uvědomění pak povstává ohromný vývoj lidského smyslu a horečná žádost přesně určití v každém okamžiku naše vztahy k celému lidstvu.

16. Nechuti ku křivce a spirále. Lásky k přímce a tunelu. Rychlost vlaků a automobilů, které

z výšky pohlížíjí na města a nivy způsobuje, že vidíme předměty zkráceně ba i více jich pohromadě (zraková synthesa). Hrůzy před loudavostí, maličkostmi, rozbory a rozvláchnými výklady. Lásky k rychlosti zkrácení, souhrnu a synthese. „Jen rychle, prosím, rychle mně to řekněte, dvěma slovy.“

17. Lásky k hloubce a obsažnosti všech cviků ducha.

Uvedu několik prvků futuristické vnímavosti, které tvoří náš obrazný Dynamismus, naši enharmonickou hudbu, naše umění hluků a naše osvobozená slova.

Osvobozená slova.

Aniž bych se staral o hloupé definice profesorů, prohlašuji vám, že lyrism jest velmi vzácnou *možností opojiti se životem a život opojiti námi*, možností, která nám napomáhá proměnití ve víno kalnou vodu života, jenž nás obklopuje a kráčí přes nás; možností omalovati svět barvami, které nám skýtá naše měnící se „já“. Předpokládaje, že některý váš přítel, nadaný tímto lyrickým darem, ocítne se v pásmu prudkého života (revoluce, válka, ztroskotání lodi, zemětřesení) a přijde k vám a vypráví vám své čerstvé dojmy. Víte jak pudově si bude počínati váš

přítel až vám začne vyprávěti svůj příběh? Brutálně zničí svojí řečí syntax, nebude ztráceti čas stavěním umělých period, nebude dávat pozor na interpunkci a pořad přídavných jmen a v spěchu vrhne vašim nervům vstříc své zrakové, sluchové i čichové pocity, jak právě se mu v spěchu namanou. Průbojnost vzrušení-páry prorazí kotel-periodu, záklopky-interpunkci a přídavná jména, která umísťujeme pravidelně jako těsnítka. A tak uslyšíte pouze několik shluků nejvýznačnějších slov, nesladěných do obvyklého pořádku, neboť přední starostí vašeho přítele jest, aby s vámi sdělil veškeré záchvěvy svého já. Pakliže onen lyricky nadaný vyprávěč má bohatou zásobu sevšeobecňujících ideí, bezděky připojí k posledním svým dojmům vše, co dříve ať již zkušeností neb názorem poznal. Přivede na svět nezměrné shluky analogií, vyjadřuje telegraficky analogický a podstatný podklad života; totiž rychle a stručně jak toho telegraf žádá na dopisovatelích a zpravodajích v jejich zbytečných líčeních válek a bitev.

Tato potřeba stručnosti neodpovídá pouze zákonům rychlosti, které nás řídí, ale i mnohalejším vztahům, jež existují mezi básníkem a obecností. Tyto vztahy podobají se velmi důvěrnosti dvou starých přátel, kteří se srozumějí jediným slovem, jediným mrknutím oka. Hle,

to jsou důvody proč básníkova obrazotvornost má spoutávat vzdálené představy bez *vedoucích nitek*, pomocí *význačných, podstatu vyjadřujících slov* a to zcela svobodně.

Volná obrazotvornost.

Volnou obrazotvorností míním úplnou svobodu představ nebo analogií, vyjádřených nespoutanými slovy, bez vedoucích nitek syntaxu a bez interpunkce.

„Spisovatelé až doposud se vyhýbali bezprostřední analogii. Ku příkladu přirovnávali zvíře ke člověku nebo jinému zvířeti, což se téměř podobá fotografii. Přirovnávali dejme tomu foxteriera k malému plnokrevnému koníčku. Jiní pokročilejší mohli větřícího foxteriera přirovnávat k malému Morseovu přístroji. Já ho přirovnávám k vařící vodě. Jest možné neobmezené stupňování analogií širších a širších, hlubokých a přes to velmi vzdálených vztahů. Analogie jest nesmírnou láskou, která spojuje vzdálené věci, na pohled se různící a nepřátelské. Jen pomocí těchto všeobjímajících analogií náš orchestrální, mnohobarevný, mnohozvuký a mnohobarevný sloh může obsáhnouti život hmoty. Když ve své „Bitvě u Tripolisu“ jsem přirovnával bajonety

ježatý zákop k orchestru a mitrailleusu k prokleté ženě, vědomě jsem pojmul celý díl vesmíru do krátké epizody africké bitvy. Představy nejsou květy, které úzkostlivě vyhledáváme a trháme, jak praví Voltaire. Poesie má býti nepřetržitou řadou nových představ, bez nich pak trpí chudokrevností a bledničkou. Čím rozsáhlejší vztahy představy obsahují, tím déle podrží svoji ohromující sílu.“ (Technický manifest futurist. literatury.) Volná obrazotvornost a osvobozená slova nás seznámí s podstatou hmoty. Stvořením nových analogií mezi vzdálenými a na oko protikladnými věcmi naučíme se je přesněji oceňovati. Na místě abychom zvířata, rostlinstvo a nerosty přibližovali ke člověku (což se děje ode dávna) můžeme přiblížiti sloh zvířatům, rostlinstvu, nerostům, elektřině a tekutinám a to tak, že necháme jej žíti životem hmoty. Příklad: stéblo trávy řekne: „Zítra se více zazelenám“ a tímto způsobem slohu získáme: **Zhuštěné metafory.** — **Telegrafické představy.** — **Uzly myšlenek.** — **Ponenáhlu rozvírané a zavírané vějíře pohybu.** — **Zkrácené analogie.** — **Bilance barev.** — **Rozměry, váhy, délky a rychlosti dojmů.** — **Ponoření význačného slova do vody vnímavosti, bez soustředných kruhů, jež slovo vzbuzuje.** — **Klid názoru.** — **Dvou tří- čtyř- pětidobé pohyby.** — **Ana-**

lytické vysvětlovací tyče, na nichž jsou zavěšeny nitky názoru.

Užití přídavného jména jako návěští.

Snažíme se vyhnouti přivlastňovacímu přídavnému jménu, neboť vždy jest příčinou zastavení názoru a příliš podrobné definice podstatného jména. Není to však příkazem. Vše záleží na úmyslu básníka. Sice jsme nuceni užívatí přídavného jména, ale velmi zřídka a to ještě způsobem zcela odlišným než až dosud. Přídavná jména musíme považovati za návěštní štítý slohu, které řídí rychlost, zvolnění a zastávky rítících se analogií. Můžeme nakupiti až dvacet návěštních přídavných jmen.

Sloveso v neurčitém způsobu.

Právě jako vymýcení přídavného jména, tak i používání slovesa o neurčitém způsobu není kategorickým příkazem. Jest nesporno, že v prudkém a dynamickém lyrismu sloveso v neurčitém způsobu jest nezbytné, neboť majíc tvar kola, přizpůsobí se jako kolo všem vozům vlaku analogií a určuje spád slohu. Sloveso o neurčitém způsobu vylučuje periodu a zabraňuje přerývání a zastávky slohu na určitém bodu. Zatím

co neurčitý způsob jest kulatý a valí se jako kolo, ostatní tvary a časy slovesa jsou trojúhelníkovité, čtvercovité neb elipsovité.

Napodobení přírodních zvuků a mathematické značky.

Když jsem řekl „že každý den se musí naplívati na oltář Umění“ chtěl jsem donutiti futuristy, aby zbavili lyrism ovzduší kadidla, které se nazývá Uměním s velkým U. Umění s velkým U představuje klerikální smýšlení tvořivého ducha. Dohnal jsem futuristy k tomu, aby se vysmívali věncům, palmám, aureolám, štolám, tunikám, všemu historickému haraburdí a romantickému braku, ze kterého se skládá dílo všech básníků až po naši dobu. Naproti tomu obhajoval jsem rychlý, brutální, násilný, bezprostřední lyrismus, o kterém by všichni naši předchůdci řekli, že není básnickým; horuji pro telegrafický lyrismus proniknutý silnou vůní života, nespoutaný žádným krunýřem. A z toho vyplývá nutnost odvážného zavedení onomatopoických akordů, aby bylo možno vyjádřiti všechny barevné zvuky: hluky moderního života. Napodobení přírodního zvuku, jež oživuje lyrism prvky shodnými se skutečností, bylo užíváno opatrnicky básníky od Aristofana až po naše

časy. Futuristé první odvážně užili napodobení zvuků přírodních a na své dráze vytrvali. Než tato odvaha a vytrvalost nemají býti systematickými. Ku příkladu můj *Drinopol — Dobyti — Orchestr* a moje *Bitva — Tíže + vůně* vyžádaly si velký počet onomatopaických akordů. Mimo to naše stálá touha, abychom zachytili co největší počet záchvěvů a hlubokých synthes života nás donucuje, bychom vymýtili všechna tradiční pouta slohu, všechny ozdobné sponky, jichž tradiční básníci užívají, by připoutaly své představy do věty. My pak užíváme matematických a hudebních značek, nekonečně stručnějších a úplně anonymních. Údaje jako (rychle) (rychleji) (pomalu) (na dvě doby) uzavíráme závorkami, bychom usměrnili rychlost slohu. Tyto závorky mohou býti též uprostřed slova neb onomatopoického akordu.

Revoluce tisku. Volný výrazný pravopis.

Revoluce tisku.

Podnikám tiskovou revoluci namířenou obzvláště proti hloupému a k dávení nutícímu pojetí knihy „passéistických veršů“, tištěné na jemném papíře ve slohu šestnáctého století, ozdobené drobným tiskem, háčky, kličkami, škrty, velkými iniciálkami, mythologickou zeleninou, rudými pentličkami, epigrafy a římskými číslicemi. Kniha má býti futuristickým vyjádřením naší futuristické myšlenky. A ne dosti na tom: moje revoluce jest namířena též proti tomu co se nazývá tiskovou harmonií stránek, což jest ovšem opakem vzdouvání slohu, jenž se na stránce zmítá. Bude-li potřebí, použijeme na stránce 3 nebo 4 barvy a dvacet různých druhů tisku. Ku příkladu ležatého tisku pro řadu rychlých a podobných dojmů, tučného k vyjádření prudkého napodobení přírodních zvuků a t. d. Nové pojetí stránky — malířský tisk.

Volný výrazný pravopis.

Historická nutnost volného výrazného pravopisu jest dokázána postupnými úpravami, které pozvolna odstraňovaly závory a pravidla, která svírala lyrickou mohutnost lidské rasy.

1. Básníci počali stahovati svoje lyrické opojení do řad se stejnými přerývkami, v nichž místo přízvuku, ozvěny neb rýmu bylo již předem určeno a délka jejich vyměřena. (**Tradicionelní prosodie**). Ti, kteří přišli po nich, cítíce více svobody změnili poněkud rozměry, vyměřené mozkiem jejich předchůdců.

2. Později se básníci přesvědčili, že různé okamžiky jejich lyrického opojení by měly si vytvořiti vlastní způsob verše netušené délky, úplně odlišné se zcela svobodně umístěným přízvukem. A tak přirozeně došli k **Volnému verši**, ale zachovali stále pořádek syntaxu, aby jejich lyrické opojení mohlo vtéci do posluchačova mozku logickým kanálem konvenční věty.

3. Dnes chceme, aby lyrické opojení neumísťovalo slova dle pořádku syntaxu, nýbrž má je nechat vytrysknouti v oddílech, jichž tvar byl námi vynalezen. A tak dospíváme k **Osvobozeným slovům**. Kromě toho naše lyrické opojení může svobodně zkomolit a utvářeti slova, přetrhnouti je v půli neb prodloužiti, sesílit je-

jich střed neb kraje rozmnožením nebo zmenšením počtu souhlásek. Tak dospíváme k novému **pravopisu**, jež nazývám volným a výrazovým. Toto pudové komolení slov odpovídá našemu přirozenému sklonu k napodobení přírodních zvuků. Nezáleží na tom má-li zkomo-lené slovo dvojí význam. Lépe splyne s onomatopoickými akordy nebo hluky a brzy nás dovede k onomatopoicko-psychickému souzvuku, který jest hlučným sice, ale abstraktním vyjádřením vzrušení nebo prosté myšlenky.

Geometrická a mechanická průzračnost.

Již doprovodili jsme na hřbitov groteskní pohřeb „passéistické“ Krásy (romantické, symbolistické a dekadenci) jejímiž podstatnými prvky byly: Osudná Žena, Svít Luny, vzpomínka, touha po domově, věčnost, nesmrtelnost, mlha legendy, přivedená na svět vzdáleností časů, exotické kouzlo, jehož otcem byla prostorová vzdálenost, pítoresknost, neurčitost, venkovské zátiší, divošská samota, strakatý nelad, polostín soumraku, zub času, patina = šlem času, trosky zřícenin, vzdělání, vůně stuchliny, pocit hnilyby, pessimismus, zavrať, sebevražda, koketnost bezvědomí, estetická stránka neúspěchu, uctívání smrti.

Vyprošťujeme právě ze zmatku nových dojmů a pocitů novou krásu, kterou stavíme na místo její předchůdkyně a kterou nazývám: **Geometrická a mechanická průzračnost**. Jejími prvky jsou: Slunce roznícené Vůli, hygienické zapomnění, naděje, touha, nebezpečí smrti, život jepice, spoutaná síla, rychlost, světlo, vůle, pořádek, kázeň, metoda; pud člověka zmnohonásobeného motorem; smysl veleměsta; průbojný optimismus, ku kterému dospějeme fy-

sickou kulturou a sportem; inteligentní žena (rozkoš, plodnost, záležitosti), volná obrazotvornost, všudypřítomnost, stručnost a současnost, které charakterisují cestování, velké obchody a novinářství; vašeň úspěchu, rekord, nadšené napodobení elektřiky a strojů, význačná krátkost a synthesa; šťastná přesnost pohonné síly a kluzkých myšlenek; sběh spojujících se sil na jediném převodu.

Moje futuristické smysly přišly poprvé na tuto geometrickou průzračnost na palubě válečné lodi. Rychlost plavidla, dosah střel řízených z velitelského můstku ve válečném ovzduší, podivuhodná živost admirálových rozkazů, jež v mžiku se staly samostatnými a nelidskými, nehledíce na rozmary, libůstky a choroby ocele a mědi; ze všeho toho zářila geometrická a mechanická průzračnost. Vnímal jsem lyrickou činnost elektřiny, probíhající pancéřem věžiček, sestupující ocelovými rourami, a zdvihající kartáče a granáty i s obaly až k ústím děl a způsobující hromadný výstřel. Cílení do výše, nařízení úhlu, zvednutí, plamen, samočinné couvnutí, let projektilu, náraz, roztržení, praskot, pach shnilého vejce, omamující plyn, kysličník, čpavek a t. d. Hle nové drama, plné futuristických překvapení o geometrické průzračnosti, která nás tisíckrát více zajímá než lidská psycholo-

gie se všemi svými omezenými seskupeními.

Někdy i dav nám může poskytnouti chabé dojmy. Dáváme přednost světelným plakátům, šminkám a futuristickým drahokamům, pod nimiž každého večera města skrývají své „passéistické“ vrásky. Milujeme solidaritu pilných a spořádaných motorů. Neznám nic krásnějšího nad velkou hlučící elektrickou centrálu, která skrývá ve svém nitru vodní tlak horských hřebců a elektrickou sílu celého obzoru, tající se na rozvodné desce, ježaté vypínači a třpytícími se komutátory. Tyto hrozné desky jsou jedinými vzory naší poesie. Máme několik předchůdců, totiž provazolece, gymnasty a šašky v cirku, kteří svými výkony vyjadřují klid a spád svého svalstva, oslňující přesnost do sebe zapadajících šlach, a onu geometrickou průzračnost, které se snažíme v poesii dosáhnouti pomocí osvobozených slov.

1. Ničíme souborně literární „Já“, chceme, aby se rozptýlilo ve chvění vesmíru, vyjadřujeme částice nekonečně malé a víření molekul. Příklad: bleskurychlé víření molekul v nálevce vytvořené dopadnuvším granátem (konec *Fort Cheittam-Tepé* mého ZZANG TŮMP TŮMP). Poesie kosmických sil nahrazuje lidskou poesii. **Proto potíráme staré rozměry** (romantické, sentimentální a křesťanské, dle nichž raněný měl

v bitvě přehnanou důležitost vzhledem k ničícím strojům, strategickému postavení a atmosférickým podmínkám). V mé básni ZZANG TŮMP TŮMP zcela krátce se zmiňuji o smrti zastřeleného bulharského zrádce, zatím co obšírně vyličuji rozmluvu dvou tureckých generálů o vzdálenosti dostřelu a o nepřátelských dělech. V říjnu roku 1911, kdy jsem žil v tripolských zákopech s dělostřelci baterie De Suni pozoroval jsem, že pohled na zkrvavené lidské maso jest chabý u porovnání se svítícím a prudkým výstřelem, vyšlehnuvším z děla, ozářeného sluncem i ohněm.

2. Již vícekrát jsem dokázal, že podstatné jméno, opotřebované mnohonásobným dotekem a tíží parnasských a dekadentských přídavných jmen, může opět dosáhnouti své úplné hodnoty jen osamostatněním a odstraněním přídavného jména. Rozeznávám dva druhy prostých podstatných jmen: **podstatné jméno elementární a podstatné jméno skladu-pohybu** (též shluk podstatných jmen). Toto rozlišení není bez výjimek, neboť se rozplývá na téměř nezachytitelných pojmech. Pohlížím na podstatné jméno jako na vůz nebo svazek kůží, uvedený do pohybu slovesem v neurčitém způsobu.

3. Vyjímaje k naznačení protikladu a změny rytmu různé způsoby a časy slovesa nemají býti

používány, neb rozvíklávají sloveso, které se pak podobá vratkému kolu, přizpůsobujícím se hrbolkům srázu, neschopnému však rychlé jízdy po rovné cestě. **Sloveso o neurčitém způsobu jest výrazem pohybu nového lyrismu**, neboť jest ohebně pružné jako kolo vlaku nebo vrtule aeroplánu. Rozličné způsoby a časy slovesa vyjadřují rozumový a jistící pessimismus, náhodný, příležitostný *egotism*, dvíh a klad síly a únavy, touhy a rozčarování, zastávky na vrcholu naděje a vůle. Sloveso o neurčitém způsobu vyjadřuje optimismus, dokonalou ušlechtilost, sílenou radost z budoucího bytí. Když řeknu „ležeti“, jaký jest podmět tohoto slovesa? My všichni a vůbec vše, to jest všeobecné vyzarování života, který ubíhá vpřed a jehož jsme vědomou částicí. Příklad: konec básně futuristy Folgora „*Hotelový salon*“. Sloveso v neurčitém způsobu jest ono vášnivé „já“, které mizí, když cožkoliv jiné povstává, jest neetečno k úsilí a k radosti z činu. Sloveso v neurčitém způsobu = zbožnění činu.

4. Umístěním jednoho neb více osamotněných přídavných jmen do závorek, nebo na okraj osvobozených slov za svislou čáru, můžeme lehce naznačiti rozličné ovzduší a tony, které určují náladu vypravování. **Tato přídavná jména, určující ovzduší a tón nemohou býti nahrazena**

podstatnými jmény. To jest moje názorné přesvědčení, které téměř nelze na příkladě ukázati. Myslím totiž, že osamotněním podstatného jména *krutost* (s platností tonu), líčíme-li hromadnou vraždu, dosáhneme příliš ztrnulého stavu krutosti, uzavřeného v příliš ostrý obrys. Když však umístím do závorek neb na okraj přídavné jméno *krutý*, přeměním je tím v přídavné jméno určující ovzduší neb ton; ono pak obsáhne popis celé hromadné vraždy, aniž by zaráželo tok osvobozených slov.

5. Skladba (syntax) vždy obsahovala vědec-kou a fotografickou perspektivu, která odporovala právu vzrušení. **V osvobozených slovech tato fotografická perspektiva mizí** a dospíváme k perspektivě vzrušení, která jest mnohotvará. Příklad: báseň, „*Člověk + horstvo + údolí*“ od futuristy Boccioniho.

Současnost. Synoptické tabulky lyrických hodnot.

V osvobozených slovech tvoříme často **synoptické tabulky lyrických hodnot**, pomocí jichž můžeme pohodlně současně sledovati několik křížících se neb rovnoběžných proudů vjemů. Tyto synoptické tabulky nemají býti hlavním cílem vyjádření se, nýbrž jsou prostředkem, jímž se zvětšuje výrazová účinnost lyrismu. Jest nutno se vystříhati převaze obrazných námětů, není dovoleno zahrávati si hříčkou bizarních čar a typografických nepoměrů. Vše, co v osvobozených slovech nevyjadřuje s geometrickou a mechanickou průzračností prchavou futuristickou vnímavostí, musí býti odstraněno. Futuristický básník Cangiullo ve své básni „*Kuřáci II^{há} třída*“ velice obratně vyjádřil **kreslenou**

analogii KOOOUŘITI jednotvárné

snění a rozptylování kouře za dlouhé cesty vlakem. Aby osvobozená slova přílehavě vyjádřila všeobecné vibrace a to s maximem síly a hloubky mění se v ilustrace pomocí volného výrazového pravopisu a tisku, synoptických tabulek

lyrických hodnot a kreslených analogií. Příklad: balon typograficky nakreslený v mé básni ZZANG TŮMP TŮMP. Jakmile tohoto maxima výrazu jest dosaženo, osvobozená slova plynou již normálně vpřed. Synoptické tabulky hodnot jsou mimo to podkladem kritiky osvobozených slov. (Příklad: „*Bilance 1910-1914*“ od futuristy Carrá.)

Volný a výrazný pravopis a tisk vyjadřují mimiku obličeje a gestikulaci vyprávěče. Osvobozená slova (neporušující význam), využítkovávají plně sdílného nadbytku a ducha povrchu, který básníci jihu nemohli vyjádřití svojí prosodií, syntaxem a tradičním tiskem. Tyto síly přízvuku, hlasu a mimiky často jsou přilehavě vyjádřeny zkomolenými slovy a tiskovými nehoráznostmi, souhlasíce s grimasami obličeje a obráběcí silou posunků. A tak osvobozená slova stávají se lyrickým a změněným prodloužením životního magnetismu.

Naše stále rostoucí láska ke hmotě, naše přání proniknouti ji a seznati její záchvěvy, fysická sympatie, jež nás víže k motorům, nás dohání k hojnému použití napodobení přírodních zvuků. Ježto hluk jest výsledkem nárazu pevných těles nebo rychlého proudění plynů, napodobení přírodních zvuků a hluků jest jedním z nejdynamičtějších prvků básnictví. Může nahraditi

sloveso v neurčitým způsobu, zvláště stavíme-li je protikladně. Příklad: *tatatatatatatata*, hluk strojní pušky, protiklad k řevu Turků „*hurrrá*“ ku konci kapitoly „*Most*“ v mém ZZANG TŮMP TŮMP. Stručnost napodobení přírodních zvuků skýtá možnost vytvořiti velmi pružné kombinace rozličných rytmů, které by ztratily svoji rychlost, pakliže by byly vyjádřeny abstraktněji, to jest více slovy — bez použití napodobení.

Napodobení přírodních zvuků a abstraktní verbalisace.

a) **Přímé, elementární a se skutečností shodné napodobení přírodních zvuků** připojuje k lyrismu hrubou skutečnost, chráníc jej přílišné abstrakce a uměleckých drobnůstek (příklad: pik pak pum — střelba. A kromě toho napodobení přírodních zvuků jest mocným prostředkem synthesy (skladu). V části „Pašeráctví ve válce“ mého ZZANG TŮMP TŮMP sykové napodobení *sssiiii*, jež naznačuje sykot vlečné lodi na Meuse, jest následováno zvukem *fiiiii fiiiii*, značícím ozvěnu s druhého břehu. A tak tyto dvě napodobeniny přírodních zvuků mně ušetřily popis šířky řeky, který jest určen kontrastem souhlásek s a f.

b) **Nepřímé, soujemné (komplexní) a analogické napodobení zvuků přírodních** (příklad: v mé básni „*Dyny*“ analogické nap. *dumm-dumm-dumm* vyjadřuje rotační hluk afrického slunce a oranžovou tíhu nebes, tvoříc vztah mezi pocitu váhy, tepla, barvy, vůně a hluku. Jiný příklad: zvuk *stridijonlá stridijonlá stridijonlér*, vyskytující se v prvním zpěvu mé epické básně „DOBYTÍ HVĚZD“, tvoří analogii mezi ostro-

stí dýk a zmítáním vln na počátku velké bitvy
rozbouřených mořských vod.

c) Abstraktní napodobení přírodních zvuků
jest hlučným a neuvědomělým vyjádřením nej-
souvěrnějších a nejtajuplnějších pohybů naše-
ho citu. (Příklad: V mé básni „*Dyny*“ abstraktní
nap. *ran ran ran* nesouhlasí s žádným přírodním
zvukem ani s hlukem strojů, ale vyjadřuje du-
ševní stav.

d) Abstraktní verbalisace. Pod pojmem ab-
straktní verbalisace rozumím vyjádření dušev-
ních stavů, pomocí zvuků a hluků, nemajících
přesný význam, libovolně seřazených a shluk-
nutých. Příklad: vyjádřil jsem pomocí abstraktní
verbalisace pocíty rychlosti a směru jízdy, jež
má osoba jedoucí v automobilu: mokastrinar
fralingaren doni doni doni × × + × vronkap
vronkap × × × × × angoló angoli angolá
angolin vronkap + diraor diranku falasó fala-
soóóóhhhh falasó pik pik VIA A A A A R

viamelokranu bim bim nu rank =
= = + = rarumá vijar vijar vijar

Citlivost vůči číslům.

Moje záliba v přesnosti a stručnosti vzbudila ve mně pochopení pro číslice, které žijí a dýchají na papíře jako živé bytosti, ovšem jen tehdy, **jsme-li citliví vůči číslům**. Příklad: místo abych řekl jako tradiční spisovatel: *hluboký a široko daleko se nesoucí hlahol zvonů* (nepřesné a nevýrazné vyjádření) nebo jako vzdělaný venkovan: „*obyvatelé té a té a vesnice slyší tento zvon*“ (přesnější a výraznější vyjádření), s názornou přesností proniknu hlas onoho zvonu a vyjádřím zvuknost slovy: **don dan zvony zvuknost tónu 20 km.**² A tím vyjádřím chvějící se dálavy a množství vzdálených jedinců, kteří slyší onen zvon. Zbavil jsem se nepřesnosti, a zmocnil jsem se skutečného vyjádření. Mathematické značky $+$ $-$ \times $=$ jsou pomůckou k vytvoření podivuhodných syntés a svou abstraktní jednoduchostí zasahují neosobně do děje, čímž přispívají mocně ke **geometrické a mechanické průzračnosti**. Zajisté by bylo zapotřebí v tradičním popisu více stránek k nedokonalému vyličení složitého bitevního ovzduší, jehož přesné lyrické pojetí zde podávám: *obzor = osssstrrrrý závrť slunce + 5 stínů, trojúhelníky, každá strana 1 km + 3 jehlance růžového světla*

+ 5 útržků návrší + 30 sloupů dýmu + 23 plamenů. Písmeny x používám k naznačení otázky v sledu myšlenek. Odstraňuji otazník, který příliš panovačně rozšiřuje pochybovačné ovzduší na jediném bodu našeho vědomí. Pomocí matematického x pochybovačné pojetí se rozšíří po celý shluk osvobozených slov. Řídě se svým názorem, zavedl jsem mezi osvobozená slova číslíce, které nemají svůj vlastní původní význam, ani svoji platnost, ale (útočíce opticky i foneticky na naši citlivost vůči číslům) vyjadřují rozličné transcendentální intensity hmoty a nelsledovatelné odpovědi, jež jim dává citlivost. Stvořil jsem zavedením názorně vyvolených číslic opravdová lyrická pojetí. Číslíce mohou býti umístěny i uprostřed slova. Určitým počtem + × — = vyjadřují hutnost a tvar věcí, jež slovo má vyjádřiti. Souhrn + — + — + + × naznačuje seskupení stejných pocitů. Příklad: *výkalový pach úplavice + sladký hnis* a t. d. Vyňato z „*Pochodu nemocných vojáků*“ mého ZZANG ZZANG TŮMP TŮMP.

A tak pomocí osvobozených slov nahradíme *nebe minulosti, v němž kvetla krása Mallarméova geometrickou a mechanickou průzračností a číselnou citlivostí.*

Příklady
osvobozených slov.



Bitva

tíže + vůně.

Poledne $3\frac{1}{4}$ flétny kňučení vzplanutí tůmp
tůmp poplach praskot sténání po-
chod břinkot tlumoky pušky dřeváky řebíky
děla hřívý kola náboje židi koblihy chléb olej
písničky stánky zavanutí měňavost hnis smrad
skořice nechutnost přítok odtok
pepř srážka vír hmyz oranžovníky v květu jem-
nost bída kostky karty jasmín + muškát +
růže arabeska mosaika mrcha zježení

bačkory strojní pušky = oblázky + příboj
+ žáby břinkot pytle pušky děla železo ovzduší
= olovo + láva + 300 smradů + 50 vůní dlažba
žíněnka odpadky trus mrchy flik-flak hromada
velbloudi osli zmatek stoka labyrint hedvábí
azur galabich cinkot peněz purpur pomeranče
mucharabich oblouk překročení rozdvojení mí-
stečko hemžení

koželužství cídiči gauduras burnus zvučení
téci protínati pestré barvy obal trhlina nádor
brloh rumiště boření karbolová kyselina vápno
nuzota břinkot pytle pušky dřeváky hřebíky
děla nábojnice bičování vojenská látka pot sle-
pá ulička na levo trychtýř na pravo křížovatka
světlo tma parní lázeň snažení možno podléšky

jasmín hnus v srdci růžová vůně - past čpavek
drápy výkaly kousání maso + 1000 much suché
ovoce kedlubny hrášek pistacie mandle bana-
ny datle tůmptůmp kozel tykvová

dřeň zplesnivělá vůně šafrán dehet shnilé vejce
mokřý pes jasmín kassie santal karafiát pach
staré zvěřiny síla vření kvasiti tuberosa Hníti
rozptýliti se furie zemřítí rozkouskovati se kusy
drobečky prach hrdinství máta střelba pik pak
pun pan pan máta mandarinka žlutá vlna strojní
puška-řinkot-dřevo-malomocní rány ku předu

vlhké maso špína líbeznost etér
Řinkot pytle pušky děla nábojnice kola pach
tabák kadidlo anýz vesnice zříceniny spálené
ambra jasmín dům - rozpárání břicha opuštění
křápot tůmptůmp fialky stín studny oslík oslice
mrtvola roztrhání - pohlaví - výstava
česnek hrom anýz vánek ryby čerstvá jedle
rozmarýn uzenářství palmy písek skořice

Slunce zlato váha vážky olovo nebe
hedvábí teplota vycpání purpur azur pražení
Slunce = vulkán + 3000 praporů ovzduší přes-
nost korida zuřivost chirurgie lampy blýskání
nožů jiskření prádlo poušť-klinika \times 20000 paží
20000 noh 10000 očí jiskření čekání operace pí-
sek-teplo Italové Arabové: 4000 metrů praporu
polních kuchyní povely - písky pot ústa trouby
tisíc hromů ku předu olej pára čpavek ➤ kassie

fialky výkaly růže písčiny blýskání všechno jít
aritmetika stopy poslouchati ironie nadšení

šumot šítí dumy polštáře cikcak
spravovati nohy-mlýnský kámen-skřípot písek
zbytečnost strojní puška = oblázky + pytle
žáby

Přední stráž: 200 metrů na-
sadíte bodáky ku předu Žíly tepny naběhnutí
teplo kvasení vlasy-pod ramenem-drdol-píhy-
blondák dech + pytel 30 kilo opatrnosti = ko-
lísání železo střádanka měkkost chabost: 3 mra-
zení rozkazy-kamení zuřivost nepřítel-magnet
lehkost sláva

hrdinství Přední stráž:
100 metrů strojní pušky střelba výbuch housle
dechové nástroje pim pum pak pak tym tum
strojní pušky tatarataratarata

Přední stráž: 20 metrů prapory-mravenci
jízda-pavouci silnice-brod generál-ostrůvek
štafety-kobylky písek-revoluce bomby-tribuni
mlha-rošt pušky mučení šrapnely-aureoly ná-
sobení sčítání dělení bomby-odčítání granát-
výmaz téci prýštiti sesutí balvany lavina

Přední stráž: 3 metry směs sem tam náraz
odpoutání roztržení oheň vyvrátiti z kořenů
stavebnice sesutí lomy požár panika oslepení
rozdrtiti vstoupiti vyjítí běžeti po-
stříkání Životy-rakety srdce-lahůdky bodáky-
vidličky kousati rozčtvrtiti smrdětí tančiti val-
čík odskočiti zuřivost vnitřnosti výbuchy bom-

by-tělocvik-hluk-hrazdy výbuch růže radost
břicho-konev hlavy-kopaná rozptýlení

Děla-149 slon dělostřelci-vůdci slonů
hissa-hou zlost páky pomalost tíže střed náboj-
nice-jezdec metoda jednotvárnost tréněří vzdá-
lenost první cena chřtán parabola x světlo hrom
kyj nekonečno Moře = krajky-smaragdy čerst-
vost-pružnost-opuštění vlačnost-krunýř-ocel-
stručnost-rozkazy Prapory v bitvě (louky bílé
nebe horkem krev = Itálie síla pýcha italská
bratři ženy matky nespavost vřava kamelotů
sláva panství kavárny příběhy války

Věže děla-mužnost-výstřely vzpřímení dál-
koměr vytržení tůmptůmp 3 vteřiny vlny úsmě-
vy smích plaff pluf gluglugluglu skrývačka kry-
staly pavy maso klenoty perle jed soli brom
spodničky gáz likéry bubliny 3 vteřiny

tump tump důstojník bělost dálkoměr
kříž oheň megafon zvednout na 4 tisíce metrů -
všichni muži na levo - dost každý na své místo
nahunutí 7 stupňů vzpřímení průzračnost střik
proniknutí nesmírnost azur-samice zprznění

zuřivost chodby výkřiky laby-
rint žíněnky vzlykot vyražení dna poušť postel
přesnost dálkoměr monoplán bidélko v divadle
tleskot

monoplán = balkán růže-
kolo-bubeník ovád > útěk arabové volí krve-
lačnost jatky rány útočiště oasy vlhkost vějír

chlad Odpočinek plazení klíčení úsilí
námaha vegetální rozšíření-zítbra budu-zele-
nější-zůstaňme-mokré-nech si tu-kapku-vody-
musíme-se-vydrápati-3-centimetry-za-6-dní
přiklíz-si-tvůj-stonek-abys-odolal-20-gramům
písku-a-3000-gramům temnoty mléčná-dráha
kokosovník hvězdy-kokosový-ořech-mléko
prýštiti šťáva rozkoš.

V Miláně, 11. srpna 1912.





Bulharský aeroplán

LHOSTEJNOST

2 ZAVĚŠENÝCH KOULÍ

SLUNCE + BALON

ZAJATCI

obrovské plameny

sloupy dýmu

spirály jisker

turecké vesnice v plameni

velké *T*

rrrrronrrrronrrrron bulharský monoplán (pla -
pla-pla-pla-pla-pla) + sních malých letáčků.

My, Bulhaři, vedeme válku proti turecké vládě, která není schopna vládnouti jak se sluší. Nechováme nepřátelství vůči muslimanskému obyvatelstvu a nechceme prolévati krev. Drinopol jest obklíčen se všech stran. Cesta do Cařihradu jest obsazena. Drinopol nemůže odnikud obdržeti pomoc. Proč za těchto podmínek chcete ještě prolévati krev? Tisíce dělových jícnů jest namířeno proti Drinopoli. Nevzdá-li se město, bude zničeno a zpuštěno.

*Leták shozený bulharským aeroplánem 30. října
1912 v 5 hodin večer.*

Duny

Karazuk-zuk-zuk

Karazuk-zuk-zuk

nady-nady **AA**Aaaaaa (*dvakrát*) duny
duuuuuuuny slunce duny duny duny duny
duny duny duny

srázný

oslepující

věčný

oslepující

mechanický

pokrevný

oslepující

vyšší tón

oslepující

dumm

dumm

dumm

dumm

dumm

dumm

duum duumm der-
bukach nudy běl

-|- čára hluku a my-
šlenky hlučná
vycpávka nebe

rotační
hluk slunce bavlněné
vzpomínky bub-
nování páteří
tunel černých zvuků
v horách skvoucích
se světlem

Okr + měď - žluť -³/₄- pípa 18 km²

trhající

všeobecný

vláknitý

nižší tón

jemný

šplhající

vytažený

vvvvvvvrrrrriiiiiii

vlyiiii

vyylii

vylii

vyvylii

housle kocouři skřípot
všech romantických
dveří kule
bubny víry sněhu v
telegrafních drátech
provazy větru nataže-
né na nose řidiče pod
křiiivvýým obloukem
prudké cesty

ŽLUŤ ŽLUŤ

ostrost meč pot skořice špína jasmín břicho
bankéře nohy - dělníci písek - polštář lehnout
si - žízeň - žízeň

hluk + váha slunce -¹/₄- oranžová vůně nebe
+ 20000 tupých úhlů + 18 polokruhů stí-
nu + mineralisace černých nohou v krysta-
lovém písku



*rytmický
plující
zrnitý
řiditelný
přesný
vnitřní*

RAN

RAN

vzdálenosti

vzdálenosti

duny

vytáhnouti se

zvlnění

úhly

úhly modelovati písek otupiti

uhladiti uhladiti spavost větru

kožené polštáře šar-

latové žíly radost ze zaplacení

zloději za svrab komp-

tabilita nehtů 1|2 kilo

sýra 226 kilo ŽENSKÉHO

MASA spirály modrého kouře

+ vůně telecí pečeně ROT-

SCHILDOVA LACINA

KUCHYNĚ

(rozloha 1000 km čtverečních)

RAN

3 pancěře hedvábného papíru
+ 2 kapitáni z roztaveného
olova vyplivnuté sluncem jež
peče

rovník

ohromný
oslepující

ranran

kulatý neb

čtverhraný

žizeň

rrrrr

ssssss

rrrrr

krukra

krukra

krukra

bílé vytí soustředné 14 měs-
ssssíců šilících utopiti se ku-
laté čtverhrané měssssssssíce
zkroutiti se rozpustiti se v stud-
ni (3 m) Bu Fellah
[NooooOOooC] krukra krukra
velbloudi

VITR
OBRACETI

duny + nervy + výčitky +
hnus + výkaly + excentrický
útěk

POHYB

2

PÍSTŮ

VÍTR

popírati lenost ne-
tečnost zmrznouti
všemi literárními
hvězdami vyrva-
nými z masa (NOC
KNIH) zahrabati
vše pachem pod-
paží žíněnka pach
prsů vařených roz-
koší + 7000 skep-
tických rozumo-
vání

KREV

tvrditi optimism
síla odehnati pes-
simistu -vítr-teplý-
či-studený
jíti bez cíle a OŽI-
VITI BĚŽETI BÝTI

Karazuk-zuk-zuk
NADY-NADY-AAaaaaaaaaa

SLUNCE UHLOKOP SVĚTA

tlak-tlak

čik-čuk

HOSTINA O 6 CHO-
DECH ZA JASU SVÍTÍCÍ-
HO POHÁRU

1. hors-d'oeuvre z nostalgie
2. malé úzkosti s krémem
3. vařené výčitky svědomí
4. pečené předtuchy
5. haěmorroidové hrozny
6. sražená moč askety

ají

ajíííííííí

ajííí

pohodlně si usednouti na
špičku špendlíku
aristokratická štíhlost per-
lová šed' větru který žene
vpřed požár-chrtci-rudě-
oblečenou

hrrroooznÉ SLUNCE KRRRRUTÉ

SMUTNÉ

oslepující
slzami

páliti mladé bada-
tele klamané jejich
milenkami
slavnostní kohoutí
kokrhání na rovní-
kovém pásmu

oslepen
rudými
slzami

(andante gracioso

pizzicati)

TEMPEM CAKE-WALKU

malý dopis vlahý potem na mé
hrudi rozšířeEENIII slova napsa-
ného ohlazení lokte-ruky držené
v teple 3 dny

pochodu duny duny duny

POBŘEŽÍ

PARNÍK

8 DNÍ

ROZPAKY Par-

ma hle jsem zde polibky dzing-
dzing-dzing-dzing-dzing tra-
dionelnívrzánívenkovsképostele
Karazuk-zuk-zuk

tuesunkros dzingdzingkujik
dzingdzingkujik vláčnost pada-
jících zvonů

padaaaaajících z veelmi vysoké
a ssssstaaaré věčěčěťve

pach prádelny-akátu-hniloby
dřevo červ - kapusta - pečení
dzingdzang pánviček čpavkový
stín beduinského stavu
duny duny duny duny

Bitva v 9 poschodích
na Mont Altissimo



BITVA V 9 POSCHODÍCH MONT ALTISSIMA

3000 metrů rrrrr rakouský aeroplán + svištěcí kulky = běžící jelen + řev děti
ironie lekhomyslnost hygienické školy na terrassách mrakodrapy

2500 metrů ozářené vrcholky
světelné reklamy Italie

10 hodin sluneční paprsek

2070 metrů kanonáda 149 neviditelných nach nach nach odjezd vraždících vlaků
na vzdušných a křehkých mostech
osud kolejí směřujících do jediného nádraží
každých 27 vteřin PLUM PLUM PLUM PLUM

1800 metrů Alpini na stráži
= zedníci na fassadě mrakodrapu

sestoupiti do žil

1200 metrů čip čip čip sýkorky = americké
šičky pach kamfru čpavku vanilky

1190 metrů dobrovolníci v záloze
voličského boje
dzimních nálad
kapitán žádá 20 mužů
skluzavka pád střemhlav dolů
cinkot polních láhví a příborů
pocit
nohy v strakatině po-
žahající trny
sestupme rychle
tyntyntamzinn

800 metrů pik pam pam třesk požáru
TUM TUM lehněte Brion střili
ššššrrrrapnely.... PIIINK... sssrrr zit zit
PAAK = výbuch plynoměru na pravo
Rakušáci fuč požár zdolán
hasiči se vracejí

50 metrů skrytá stráž = zmrzlé maso

30 metrů GARDSKÉ JEZERO

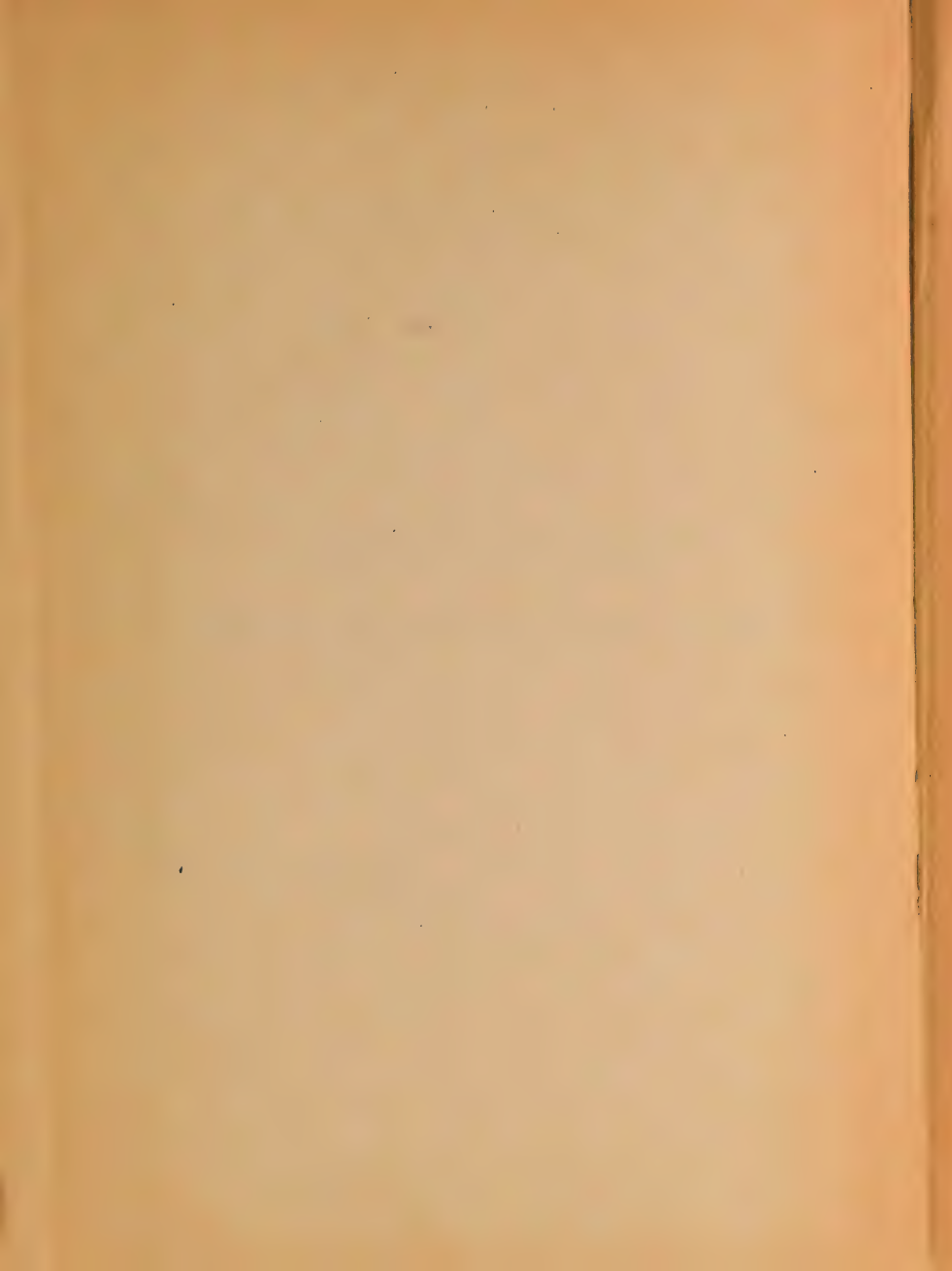
sklep — stoka hor
spadlé nebe
láska pod šíleným povstáním
futuristických hor
motorového člunu = ztrosko-
tání ženského srdce 2 torpé-
dovky chlupaté reflektory =
strážkyně Madony

CELEK:

KOVOVÝ
MATHEMATICKÝ
PRUŽNÝ
VZDUŠNÝ
VÍTĚZNÝ
KAŽDODENNÍ
ITALSKÝ

PLUM
PLUM

zmrzlé tepny hory



MOKASTRYNAR FRAUNGAREN DONY
 DONY DONY X X + X VRONKAP
 VRONKAP X X X X X ANGOLO'
 ANGOL ANGOLA' ANGOLN VRONKAP
 + DYRAOR DYRANKU FALASO' FALA-
 SOO'CH FALASO' PIKPIK VIJA'A'A'R
 VIJAMELOKRANU BIMBIM
 NU RANU = = = = + = =
 RARUMA VIAR VIAR VIAR

[illegible]

FUTURISTA

1000EXPLOS

TYBOR ROSTRYM NEBEM
SLADCE MIRUMILOVNE

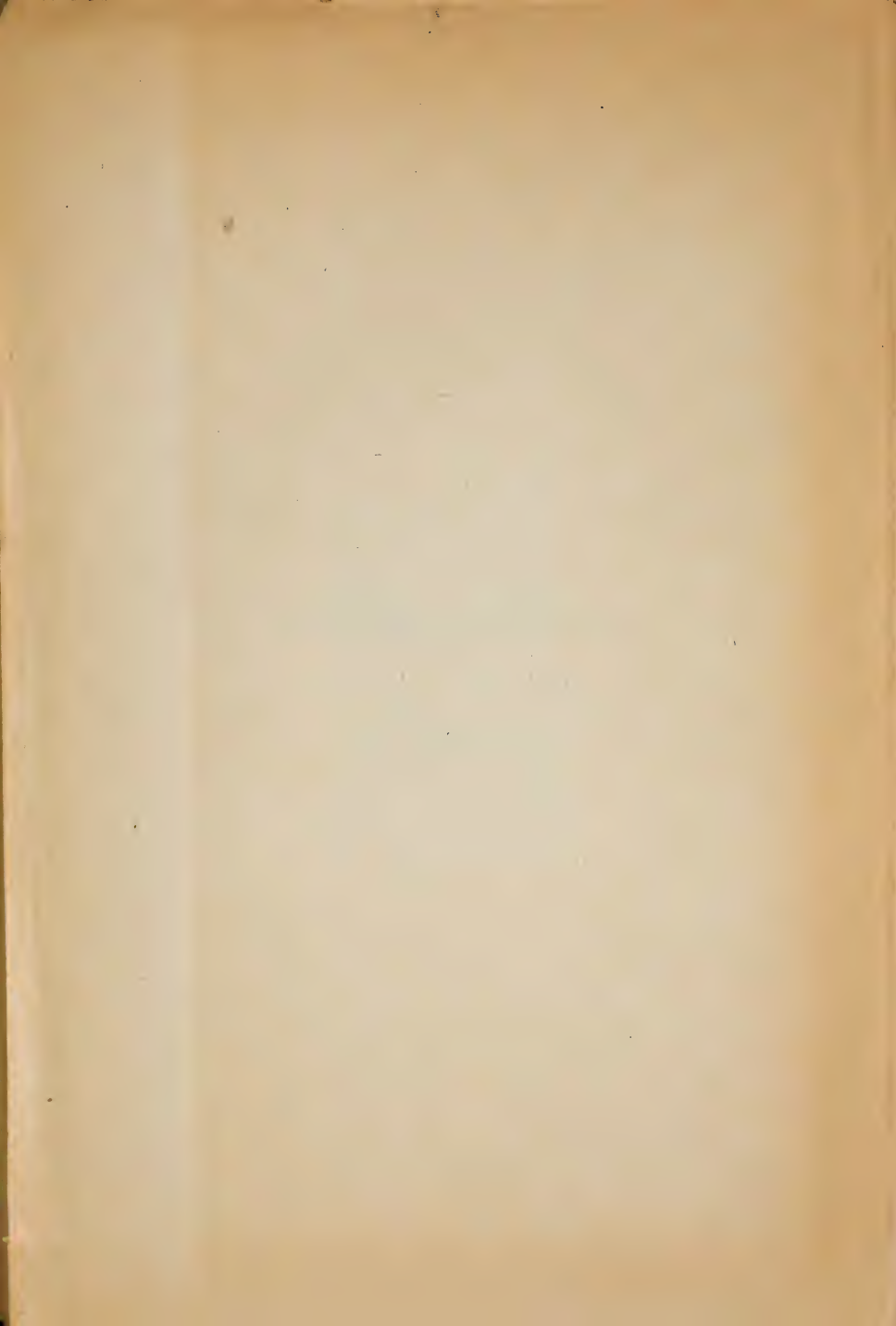
SUGAR SNOW!

~~EXPLOSION~~

SMRT
NEMCOURVM!

diky
 vau
 souduhuu

zelený NATALIE



1816, 1816!

1.033.750.²
150.00
35
39.211
494.225
458.150
500.295
337.138
481.750
325.700
385.701
530.760

0	80	265	784	10	808	016	2	831	850		
9	17	107	644	2	873	265	3	882	850		
1	3	749	0068	3	080	716	3	235	657		
0	419	876	3	280	099	001	3	356	033		
177	389	3	394	673	3	479	100	3	542	981	
57	916	3	600	888	3	479	100	3	542	981	
90	120	083	24	443	601	3	642	981	3	642	981
943	804	030	20	560	104	4	010	862	4	010	862

07 311	4 100	07 2 037	207 040
08 01	0 050	08 092	106 67
01 03	0 050	08 092	106 67
02 02	0 050	08 092	106 67
02 00	0 050	08 092	106 67
04 01	0 050	08 092	106 67
05 01	0 050	08 092	106 67
06 01	0 050	08 092	106 67
07 01	0 050	08 092	106 67
08 01	0 050	08 092	106 67
09 01	0 050	08 092	106 67
10 01	0 050	08 092	106 67
11 01	0 050	08 092	106 67
12 01	0 050	08 092	106 67
13 01	0 050	08 092	106 67
14 01	0 050	08 092	106 67
15 01	0 050	08 092	106 67
16 01	0 050	08 092	106 67
17 01	0 050	08 092	106 67
18 01	0 050	08 092	106 67
19 01	0 050	08 092	106 67
20 01	0 050	08 092	106 67
21 01	0 050	08 092	106 67
22 01	0 050	08 092	106 67
23 01	0 050	08 092	106 67
24 01	0 050	08 092	106 67
25 01	0 050	08 092	106 67
26 01	0 050	08 092	106 67
27 01	0 050	08 092	106 67
28 01	0 050	08 092	106 67
29 01	0 050	08 092	106 67
30 01	0 050	08 092	106 67
31 01	0 050	08 092	106 67
32 01	0 050	08 092	106 67
33 01	0 050	08 092	106 67
34 01	0 050	08 092	106 67
35 01	0 050	08 092	106 67
36 01	0 050	08 092	106 67
37 01	0 050	08 092	106 67
38 01	0 050	08 092	106 67
39 01	0 050	08 092	106 67
40 01	0 050	08 092	106 67
41 01	0 050	08 092	106 67
42 01	0 050	08 092	106 67
43 01	0 050	08 092	106 67
44 01	0 050	08 092	106 67
45 01	0 050	08 092	106 67
46 01	0 050	08 092	106 67
47 01	0 050	08 092	106 67
48 01	0 050	08 092	106 67
49 01	0 050	08 092	106 67
50 01	0 050	08 092	106 67
51 01	0 050	08 092	106 67
52 01	0 050	08 092	106 67
53 01	0 050	08 092	106 67
54 01	0 050	08 092	106 67
55 01	0 050	08 092	106 67
56 01	0 050	08 092	106 67
57 01	0 050	08 092	106 67
58 01	0 050	08 092	106 67
59 01	0 050	08 092	106 67
60 01	0 050	08 092	106 67
61 01	0 050	08 092	106 67
62 01	0 050	08 092	106 67
63 01	0 050	08 092	106 67
64 01	0 050	08 092	106 67
65 01	0 050	08 092	106 67
66 01	0 050	08 092	106 67
67 01	0 050	08 092	106 67
68 01	0 050	08 092	106 67
69 01	0 050	08 092	106 67
70 01	0 050	08 092	106 67
71 01	0 050	08 092	106 67
72 01	0 050	08 092	106 67
73 01	0 050	08 092	106 67
74 01	0 050	08 092	106 67
75 01	0 050	08 092	106 67

37	1	062	2032	170	643	132	570	5	8
38	1	204	2202	220	533	125	791	6	6
39	1	280	0662	420	063	730	266	6	7
40	1	252	3662	564	018	130	078	0	0
41	1	310	0572	610	246	134	089	0	0
42	1	574	3812						

0. 14 480.64 388 473.12 406 70
775 95
37 45
14 873 33 33
14 671 08
82 980 71 00 3 852 14 671 08
82 928 74 081 950 15 202 21 21
11 391 13 1
076

1056
6900

34
3400
1000
1300
1800

134

addname
additate
additato
additioo
additioo
addition
additive
additor
additory
addixeri
addobbo
addogati
addogliu
addoloro
addon
addoom
addoomo
addoomi
addopari
addormi
addormi
addormi
addormi
addormo
add...
addrappi
addressee
addiritto
addnam

50
50
50 mila
per 100

[illegible][illegible]

76	112
77	113
78	114
79	115
80	116
81	117
82	118
83	119
84	120
85	121
86	122
87	123
88	124
89	125
90	126
91	127
92	128
93	129
94	130
95	131
96	132
97	133
98	134
99	135
100	136
101	137
102	138
103	139
104	140
105	141
106	142

[illegible]

$\rho = 500$
 $\frac{1}{\rho} = 0.002$
 Loads: 100
 Bars: 54
 Holes: 189
 Bolts: 100
 Bars: 100
 for

18168161

The collage features large, bold, black numbers '7000' and '5000' prominently displayed over a background of newspaper clippings and financial data. The numbers are stylized and appear to be part of a larger graphic design. The background includes various snippets of text from newspapers, such as dates like '1909-10', '1910-11', and '1911-12', and financial figures like '\$200', '\$100', and '\$50'. There are also some smaller, less legible fragments of text, possibly related to stock prices or market reports.

[illegible][illegible][illegible]

00	76	113	14
01	77	113	149
02	78	114	139
03	79	115	131
04	80	116	132
05	81	117	138

07 311	4 4	033	073 037	207 040	60 263	78 410	03
08 01		03	073 042	100 0			17
01 03							13
22 02							04
02 8076							3
04			424	20			04
01			030 850	211			1
01			050 740	031 491	213 111		03 06
			092 133	805 376	280 087	90 130	083 324 4
			03 4501	814 330	273 080	143 801	030 20 56

additor
additor
addixeri
addobbo
addogati
addogli
addoloro
addon
addoom
addoom
addoom
addopari
addormi
addormi
addormi
addormi
addormo
addorri
addrappi
adressee
adritto
annip

50 mila

45	81	117	134
46	82	118	153
47	83	119	153
48	84	120	158
49	85	121	157
50	86	122	158
51	87	123	15
52	88	124	1
53	89	125	1
54	90	126	
55	91	127	
56	92	128	
57	93	129	165
58	94	130	168
59	95	131	167
		132	168

388 473	12 480 787	1 082 200	9 170 640	132 50	0 88
975 230	1 204 220	2 920 533	105 791	6 61	
37 420	1 290 860	2 429 063	130 260	0 71	
926 64	14 873 337	1 292 960	2 564 018	136 073	0 00
003 852	24 871 080	1 310 807	2 810 246	134 680	0 00
081 950	15 923 211	1 574 381	2		

50	96	182
51	97	183
52	98	184
53	99	185
54	100	186
55	101	187
56	102	188
57	103	189
58	104	190
59	105	191
60	106	192
61	107	193
62	108	194
63	109	195
64	110	196
65	111	197
66	112	198
67	113	199
68	114	200
69	115	201
70	116	202
71	117	203
72	118	204
73	119	205
74	120	206
75	121	207
76	122	208
77	123	209
78	124	210
79	125	211
80	126	212
81	127	213
82	128	214
83	129	215
84	130	216
85	131	217
86	132	218
87	133	219
88	134	220
89	135	221
90	136	222
91	137	223
92	138	224
93	139	225
94	140	226
95	141	227
96	142	228
97	143	229
98	144	230
99	145	231
100	146	232
101	147	233
102	148	234
103	149	235
104	150	236
105	151	237
106	152	238
107	153	239
108	154	240
109	155	241
110	156	242
111	157	243
112	158	244
113	159	245
114	160	246
115	161	247
116	162	248
117	163	249
118	164	250
119	165	251
120	166	252
121	167	253
122	168	254
123	169	255
124	170	256
125	171	257
126	172	258
127	173	259
128	174	260
129	175	261
130	176	262
131	177	263
132	178	264
133	179	265
134	180	266
135	181	267
136	182	268
137	183	269
138	184	270
139	185	271
140	186	272
141	187	273
142	188	274
143	189	275
144	190	276
145	191	277
146	192	278
147	193	279
148	194	280
149	195	281
150	196	282
151	197	283
152	198	284
153	199	285
154	200	286
155	201	287
156	202	288
157	203	289
158	204	290
159	205	291
160	206	292
161	207	293
162	208	294
163	209	295
164	210	296
165	211	297
166	212	298
167	213	299
168	214	300
169	215	301
170	216	302
171	217	303
172	218	304
173	219	305
174	220	306
175	221	307
176	222	308
177	223	309
178	224	310
179	225	311
180	226	312
181	227	313
182	228	314
183	229	315
184	230	316
185	231	317
186	232	318
187	233	319
188	234	320
189	235	321
190	236	322
191	237	323
192	238	324

[illegible]

~~AK 3400~~
~~340000~~
~~1300~~ 1800

43	80	115	131	bagel	bagel
45	81	117	132	bagas	bagas
47	82	118	133	bagala	bagala
48	83	119	134	bagale	bagale
49	84	120	135	bagano	bagano
50	85	121	136	bagatelo	bagatelo
51	86	122	137	bagatarum	bagatarum
52	87	123	138	bagatun	bagatun
53	88	124	139	bagatun	bagatun
54	89	125	140	bagatun	bagatun
55	90	126	141	bagatun	bagatun
56	91	127	142	bagatun	bagatun
57	92	128	143	bagatun	bagatun
58	93	129	144	bagatun	bagatun
59	94	130	145	bagatun	bagatun
60	95	131	146	bagatun	bagatun
61	96	132	147	bagatun	bagatun
62	97	133	148	bagatun	bagatun
63	98	134	149	bagatun	bagatun
64	99	135	150	bagatun	bagatun
65	100	136	151	bagatun	bagatun
66	101	137	152	bagatun	bagatun
67	102	138	153	bagatun	bagatun
68	103	139	154	bagatun	bagatun
69	104	140	155	bagatun	bagatun
70	105	141	156	bagatun	bagatun
71	106	142	157	bagatun	bagatun
72	107	143	158	bagatun	bagatun
73	108	144	159	bagatun	bagatun
74	109	145	160	bagatun	bagatun
75	110	146	161	bagatun	bagatun
76	111	147	162	bagatun	bagatun
77	112	148	163	bagatun	bagatun
78	113	149	164	bagatun	bagatun
79	114	150	165	bagatun	bagatun
80	115	151	166	bagatun	bagatun
81	116	152	167	bagatun	bagatun
82	117	153	168	bagatun	bagatun
83	118	154	169	bagatun	bagatun
84	119	155	170	bagatun	bagatun
85	120	156	171	bagatun	bagatun
86	121	157	172	bagatun	bagatun
87	122	158	173	bagatun	bagatun
88	123	159	174	bagatun	bagatun
89	124	160	175	bagatun	bagatun
90	125	161	176	bagatun	bagatun
91	126	162	177	bagatun	bagatun
92	127	163	178	bagatun	bagatun
93	128	164	179	bagatun	bagatun
94	129	165	180	bagatun	bagatun
95	130	166	181	bagatun	bagatun
96	131	167	182	bagatun	bagatun
97	132	168	183	bagatun	bagatun
98	133	169	184	bagatun	bagatun
99	134	170	185	bagatun	bagatun
100	135	171	186	bagatun	bagatun
101	136	172	187	bagatun	bagatun
102	137	173	188	bagatun	bagatun
103	138	174	189	bagatun	bagatun
104	139	175	190	bagatun	bagatun
105	140	176	191	bagatun	bagatun
106	141	177	192	bagatun	bagatun
107	142	178	193	bagatun	bagatun
108	143	179	194	bagatun	bagatun
109	144	180	195	bagatun	bagatun
110	145	181	196	bagatun	bagatun
111	146	182	197	bagatun	bagatun
112	147	183	198	bagatun	bagatun
113	148	184</			

[illegible]

O B S A H

Zrušení syntaxu	11
Odpověď na námitky evropského tisku . .	22
Futuristická vnímavost a volná obrazotvor- nost	28
Revoluce tisku. Volný výrazný pravopis .	39
Současnost. Synoptické tabulky lyrických hodnot	48
Napodobení přírodních zvuků a abstraktní verbalisace	51
Citlivost vůči číslům	53
Příklady osvobozených slov	55
<i>Bitva. — Tíže — vůně</i>	57
<i>Dopis passéistického pána mladé krasavici</i> . .	63
<i>Dopis mladé krasavice passéistickému pánovi</i> .	64
<i>Bulharský aeroplán</i>	65
<i>Duny</i>	67
<i>Bitva v 9 poschodích na Mont Altissimo</i> . . .	77
<i>Po bitvě u Marny Joffre navštíví v autu frontu</i>	79
<i>A večer ona opět na loži četla list od svého dělo- střelce z fronty</i>	81
<i>Zmatené shromáždění</i>	83

EDICE ATOM

Svazek

VI.

Autorisovaný překlad

Jirky Macáka

Obálku do linolea

vyřezal

Josef Čapek

Vytiskl

F. Obzina ve Vyškově

v 1500 exemplářích z nichž 100 číslovaných

na zvláštním papíře

pro nakladatele Petra a Tvrdého v Praze

1922

EDICE ATOM

DOSUD VYŠLO:

Svazek I. *H. de Balzac, Neznámé arcidílo*. Přeložil St. Hanuš. Graficky vypravila a titulní listy kreslila B. Reifová. Cena Kč 9. Výtisky číslov. na japonsku rozebrány.

„ II. *V. G. Korolenko, Slepy huděbník*. Přeložil Jos. Pelíšek. Vypravil V. H. Brunner. Cena Kč 18. Výtisky číslov. na ručním papíře Kč 30.

„ III. *Sávitri. Vítězství velké lásky*. Indická legenda z Mahábháraty. Upravil a úvodem opatřil J. Roubal. Vyzdobila B. Reifová. Cena Kč 14. Výtisky číslov. na ital. ručním papíře Kč 25.

„ IV. *Zdeněk Kalista. Ráj srdce*. 1920—21. Cena Kč 11. Výtisky číslov. na ručním papíře Kč 20.

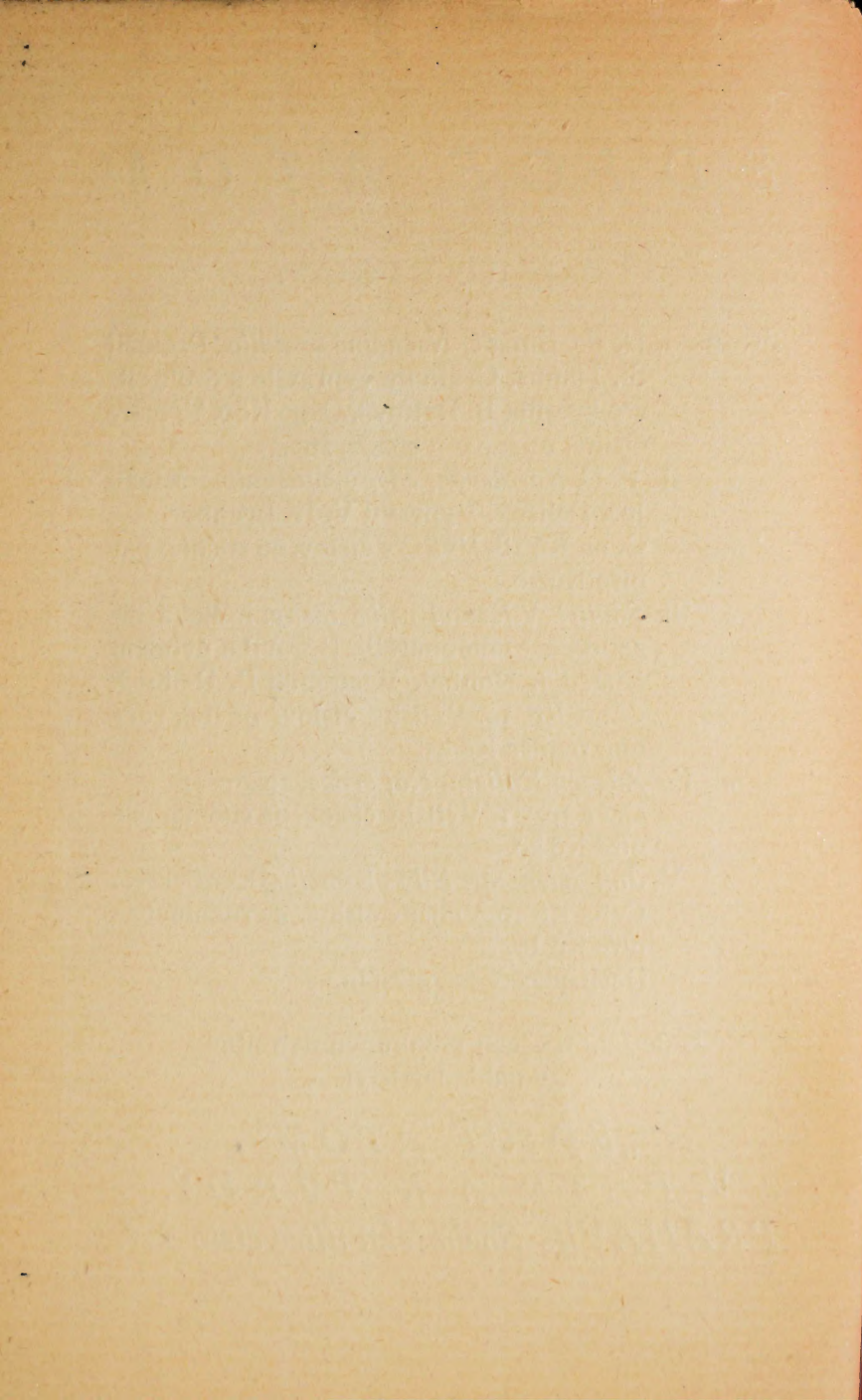
„ V. *Jan Klepetář, Bílý okamžik*. První verše. Cena Kč 10. Výtisky číslov. na ručním papíře Kč 18.

Další svazky se chystají.

K dostání u všech knihkupců neb přímo
v nakladatelství

„EDICE ATOM“

V. PETR A K. TVRDÝ,
PRAHA VII., Sochařská ulice číslo 334.



ATOM